

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І КРЕДИТУ

УПРАВЛІННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЮ І ЛІКВІДНІСТЮ
ПІДПРИЄМСТВА

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Виконав: студент II курсу, групи 672-2
денної форми навчання
спеціальність 072 «Фінанси, банківська
справа, страхування та фондовий ринок»
Романко Василь Васильович _____

Керівник:
доцент кафедри фінансів і кредиту
Ткач Євген Вікторович _____

До захисту допущено на засіданні кафедри
протокол № ____ від _____ 2024 р.

Завідувач кафедри фінансів і кредиту
_____ проф. Нікіфоров П.О.

АНОТАЦІЯ

Романко В.В. Управління платоспроможністю і ліквідністю підприємства. – Рукопис. Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Чернівці, 2024.

У кваліфікаційній роботі проведено дослідження теоретичних та практичних аспектів управління платоспроможністю та ліквідністю підприємства.

Досліджено сутність і значення платоспроможності та ліквідності в забезпеченні фінансової стабільності підприємства. Виконано аналіз основних фінансових показників обраного підприємства, здійснено оцінку ефективності управління платоспроможністю та ліквідністю, а також виявлено чинники, що впливають на ці процеси. Особливу увагу приділено розробці рекомендацій щодо вдосконалення фінансової політики підприємства для підвищення його фінансової стійкості.

Ключові слова: платоспроможність, ліквідність, управління, фінансова стійкість, фінансові показники, підприємство.

ANNOTATION

Romanko V.V. Management of solvency and liquidity of the enterprise. Qualification work for the second (master's) level of higher education in the specialty 072 "Finance, banking, insurance and stock market". Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University, Chernivtsi, 2024.

In the qualification work, a study of theoretical and practical aspects of enterprise solvency and liquidity management was conducted.

The essence and importance of solvency and liquidity in ensuring the financial stability of the enterprise are investigated. The main financial indicators of the selected enterprise are analyzed, the efficiency of solvency and liquidity management is evaluated, and the factors influencing these processes are identified. Particular attention is paid to the development of recommendations for improving the financial policy of the enterprise to increase its financial stability.

Keywords: solvency, liquidity, management, financial stability, financial indicators, enterprise.

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів наукових досліджень інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

_____ В. В. Романко

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ЛІКВІДНІСТЮ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ	6
1.1. Сутність понять ліквідність та платоспроможність.....	6
1.2. Методологічне підґрунтя аналізу ліквідності та платоспроможності підприємства	13
1.3. Особливості обчислення ліквідності та платоспроможності підприємства.....	22
Висновки до розділу 1	26
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА НА МАТЕРІАЛАХ «КИСЕЛІВСЬКОГО ССТ»	28
2.1. Загальна характеристика стану ліквідності та платоспроможності підприємств в Україні.....	28
2.2. Аналіз та оцінка рентабельності і фінансової стійкості «Киселівського ССТ»	35
2.3. Оцінка ліквідності та спроможності погашення заборгованості «Киселівського ССТ»	42
Висновки до розділу 2	48
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ТА ЗМІЦНЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	50
3.1. Напрями оптимізації фінансової стійкості та підвищення платоспроможності і ліквідності підприємства	50
3.2. Управління ключовими аспектами забезпечення фінансової стійкості підприємства	55
3.3. Статистична модель оцінки впливу фінансових інструментів на покращення платіжної спроможності підприємства	61
Висновки до розділу 3	66
ВИСНОВКИ.....	70
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	74
ДОДАТКИ	80

ВСТУП

Ліквідність та платоспроможність – це об’єктивні фактори забезпечення стійкої та стабільної роботи, вони відображають реальні фінансові можливості підприємства вчасно та в повному обсязі виконувати зобов’язання перед партнерами та іншими суб’єктами господарювання.

На прикладах багатьох компаній, можна сміливо заявити, що впровадження ефективної та якісної політики управління фінансами призведе до підвищення ліквідності, та як наслідок, підвищиться платоспроможність компанії. Відповідно, в умовах конкуренції та великої кількості гравців на ринку, потрібно запровадити ефективне управління поточними зобов’язаннями, для покращення платоспроможності.

Сучасна методологія обрахунку аналізу та оцінки ліквідності балансу є не достатньо точна, тому не дає змоги одержати об’єктивну та повну картину, яка необхідна для точного та правильного управління ліквідності підприємства..

Дане питання вивчалось багатьма вченими на великому відрізку часу, значна кількість науковців зробили вагомий вклад в розвиток цієї теми, серед них хотілося б виділити ряд авторів цікавих та розгорнутих наукових робіт з даного питання, серед них: Бланк І.О. Болюх М.А. Герасименко О.В. Гутова К.В. Забродський В. Іващенко В.І. Коваленко О.Г. Лахтіонова Л. Лігоненко Л.О. Мельник В.М. Мних Є.В. Негашева Е.В. Палій В. Пегіна А.С. Родіонова М. Савицька Г. Савчук В.П. Тарасенко Н.В. Шеремет А. Але, тенденції сьогодення вимагають більш глибокого та ширшого вивчення та аналізу питання ліквідності та платоспроможності, та має виділяти окремі питання вдосконалення керування ліквідності та покращення платоспроможності будь-якого підприємства.

Мета та задача дослідження: Метою дослідження є теоретичні та практичні аспекти аналізу і оцінки ліквідності та платоспроможності підприємства а також розробка рекомендацій щодо покращення управління їх фінансовим станом.

Відповідно до поставленої мети дослідження, було виділено та вирішено такі завдання:

- дослідити економічну сутність ліквідності та платоспроможності підприємства;
- узагальнити наявні класифікації ліквідних активів підприємства та виділити ключові складові механізму системи управління;
- розглянути особливості обчислення ліквідності та платоспроможності;
- дослідити показники ліквідності в «Киселівському ССТ», дати оцінку динаміки та структури ліквідних активів даного підприємства;
- проаналізувати рентабельність та фінансову стійкість Киселівського ССТ;
- дати оцінку наявній системі управління ліквідності та платоспроможності підприємства;
- проаналізувати наявні системи управління ліквідністю та покращення платоспроможності даного підприємства на базі проведених розрахунків;
- розглянути ключові особливості управління фінансовою стійкістю підприємства;
- узагальнити статистичну модель оцінки впливу фінансових інструментів для покращення платіжної спроможності підприємства.

Об'єкт дослідження: Об'єктом дослідження є процес вдосконалення управління ліквідності та платоспроможності підприємства у сучасних умовах господарювання.

Предмет дослідження: Предметом дослідження є теоретичні та практичні аспекти управління платоспроможності та ліквідності підприємства.

Методи дослідження: Під час виконання магістерської роботи були використані такі методи: порівняння та теоретичне узагальнення; графічний та статистичний аналіз; системний аналіз та економічне моделювання; комплексний аналіз.

В підґрунті дослідження лежать наступні використані методи: Аналіз часових рядів параметрів, включаючи їх класифікацію та статистичну обробку.

Розробка комплексної економетричної моделі для оцінки впливу складу активів компанії на її платоспроможність. Прогнозування взаємозв'язку між структурою активів та ліквідністю підприємства за допомогою кореляційно-регресійного аналізу. Дослідження базується на наукових працях українських та іноземних експертів у галузі функціонування виробничих організацій.

Інформаційною базою даного дослідження виступили постанови Кабінету Міністрів України, законодавчі акти Верховної Ради України, та інші нормативно-правові акти. Джерелом аналітичних даних була фінансова звітність «Киселівського ССТ» за період з 2019 по 2023 роки. Під час дослідження застосовувалися методи системного підходу та аналізу з синтезом, основною метою яких були визначення ключових елементів керування ліквідності даного підприємства. Обробка всієї інформації здійснювалася за допомогою комп'ютерних програм.

За результатами даного теоретично-практичного дослідження особливостей вдосконалення керування ліквідності були одержані наступні результати:

- Вдосконалено формулювання економічної категорії ліквідність та платоспроможність підприємства, а також наведено їхні відмінності;
- Наведено шляхи розвитку та вдосконалення ліквідності та покращення платоспроможності «Киселівського ССТ» на базі розрахунків впливу, а також оптимізаційну структуру активів підприємства.

Фундаментальна цінність отриманих результатів та їх новизна базується на науковому поясненні теоретико-методологічних підходів щодо збільшення платоспроможності та покращення ліквідності, а також інші рекомендації щодо забезпечення фінансової стійкості підприємства. Результати дослідження та рекомендації щодо покращення управління ліквідністю та платоспроможності були впроваджені в роботу «Киселівського ССТ».

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ЛІКВІДНІСТЮ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Сутність понять ліквідність та платоспроможність

Реалії сьогодення показують, що значимість управління ліквідності з кожним днем стає все більш актуальним та значимим для будь-якого підприємства, оскільки, є велика необхідність вчасно та в повному обсязі сплачувати свої боргові зобов'язання.

Якість та ефективність аналізу ліквідності та платоспроможності більшою мірою залежить від повноти та правдивості бази фінансових даних підприємства, а також від методики розрахунків та способів оцінки аналітичних можливостей компанії.

Відносно самого аналізу ліквідності та платоспроможності конкретного суб'єкта господарювання, то база інформації набуває ключового фактору, адже від якості та правдивості цих даних і залежить правильність, повнота та актуальність управлінських рішень.

Термін ліквідність позначає можливість активів підприємства бути швидко реалізованими за ринковою ціною. Окрім можливості активів бути швидко мобілізованими, цей термін може бути використаним в зв'язці з іншими термінами, які можуть стосуватися як об'єктів економічних відносин, таких як конкретний товар, так і наприклад цінних паперів, так і суб'єктів економіки на рівні країни, наприклад банку, підприємства чи ринку в цілому, а також може застосовуватися для виділення рис характерних для економічних суб'єктів, таких як баланс підприємства чи баланс банку [3, с. 140].

Кожен науковець трохи по своєму трактує поняття ліквідність, тому цей термін не є сталим, та може бути інтерпретований в залежності від підприємства. Розглянемо за допомогою схематичного відображення, дефініцію понять ліквідність за думкою різних, переважно вітчизняних вчених у табл. 1.1. [7, с. 89].

Дефініція поняття «ліквідність» на думку різних вчених

Дефініція терміну «ліквідність» за думкою вчених	
Школьник І. О.	Охарактеризовує рівень покриття активами власних зобов'язань при однаковому рівні перетворення активів та терміні погашення зобов'язань.
Базилінська О. Я.	Охарактеризовує ліквідність показником, який формується на базі реалізації активів та за допомогою додаткових джерел фінансування ззовні.
Дорошенко А.П	Пояснює ліквідність показником, який дає змогу суб'єкту господарської діяльності провести розрахунки по зобов'язанням за допомогою коштів на поточних рахунках та за допомогою реалізації власного майна підприємства.
Бердар М.М.	Пояснює ліквідність як здатність підприємства щонайшвидше продати активи для погашення власних зобов'язань.
Ткаченко І. П.	Характеризує здатність підприємства вчасно розраховуватися за зобов'язаннями завдяки надходжень грошей від продажу активів підприємства.

Взявши до уваги думку вчених щодо ліквідності, можна узагальнити ці визначення і згрупувати їх в одне твердження. Отже, ліквідність це рівень здатності проводити розрахунки за зобов'язаннями підприємства за допомогою оборотних активів, що знаходяться у підприємстві, та можуть швидко бути перетворені на кошти [13, с. 93].

Також слід зазначити, що в економічній практиці виділяють декілька видів ліквідності, серед них хотілось б виділити наступні:

1. Ліквідність активів – можливість активів переводитися в кошти. Чим швидше буде відбуватися перетворення активів на готівкові чи електронні гроші, тим вища ліквідність того чи іншого активу. Однак, важливо відрізнити терміни ліквідність сукупних активів як можливість швидкої реалізації під час банкрутства та ліквідації підприємства та поняття ліквідності сукупних

оборотних активів як перехід відповідних стадій циклу, перш ніж перетворитися в грошову форму.

2. Ліквідність балансу – це поріг покриття зобов'язань активами, термін перетворення в готівку яких дорівнює терміну покриття зобов'язань. Фундаментальна відмінність цього визначення від ліквідності активів полягає в тому, що ліквідність балансу розраховується як відношення обігових коштів підприємства до його короткострокових зобов'язань, а ліквідність активів це відношення обігових коштів підприємства до його короткострокових зобов'язань плюс витрати майбутніх періодів.

3. Ліквідність організації – узагальнений термін, який зазначає здатність організації продати достатню кількість своїх активів для оплати поточних зобов'язань компанії [16, с.310].

Активи підприємства поділяються на 4 групи в залежності від рівня ліквідності, від більш до менш ліквідних:

- А1 – найбільш ліквідні активи: готівка в касі підприємства, кошти на рахунках в банку;
- А2 – швидко оборотні активи: дебіторська заборгованість терміном погашення до дванадцяти календарних місяців, якщо платежі по ній надані протягом поточного року, а також інші оборотні активи підприємства;
- А3 – сюди відносяться статті запасів та витрати, окрім витрат майбутніх періодів. Виплати заплановані не раніше, ніж через рік після дати звіту або навіть пізніше. Сюди також входить податок на додану вартість за придбані товари та інші поточні активи;
- А4 – переважно основні засоби та необоротні активи, передбачені для довготермінового використання в господарській діяльності компанії.

Пасиви групують за ступенем збільшення терміну погашення зобов'язань підприємства:

- П1 – сюди відносять: борги перед кредиторами, невикладені дивіденди, різноманітні короткотермінові зобов'язання, прострочені позики (згідно з інформацією, наведеною у додатках до балансового звіту);

- П2 – сюди відноситься: Банківські позики та інші запозичення з терміном погашення до року після дати звіту. Для точної класифікації пасивів першої та другої групи важливо враховувати терміни виконання всіх короткострокових зобов'язань;

- П3 – група пасивів яка складається з: довгострокові кредити та інші пасиви які зазначені в розділі IV балансу «Довгострокові пасиви»;

- П4 – ця група охоплює: елементи розділу III балансу «Капітал і резерви», окремі статті, не включені в попередні групи: «Доходи майбутніх періодів» «Резерви майбутніх витрат». Для балансування активу і пасиву необхідно відняти від загальної суми цієї групи величини статей «Витрати майбутніх періодів» та «Збитки» [18, с. 55].

Під час оцінки ліквідності балансу потрібно провести вертикальний та горизонтальний аналіз. Горизонтальний аналіз дозволяє виставити рівень платоспроможності підприємства. Вертикальний аналіз дає змогу сформулювати висновки про структуру активу та пасиву, що в свою чергу дасть точнішу оцінку ліквідності та платоспроможності організації. Але, також потрібно провести порівняльний аналіз зі співставленням сум відповідних груп активів та пасивів та визначити позитивний чи негативний результат.

Баланс підприємства вважається абсолютно ліквідним у випадках коли:

1. $A1 > П1$
2. $A2 > П2$
3. $A3 > П3$
4. $A4 < П4$

Нерівність №1 характеризує абсолютну ліквідність, перша та друга разом пояснюють поточну ліквідність, третя показує перспективну платоспроможність, а четверта – фінансову стійкість [39, с. 39].

Певна група вчених характеризують платоспроможність «...як наявність певної суми коштів або їх еквівалентів, достатніх для покриття кредиторської заборгованості, такої, яка потребує негайного покриття». Отже, ключовими ознаками платоспроможності є: - Наявність у необхідній кількості грошових

коштів на розрахунковому рахунку; - Відсутність прострочок по кредитах та позиках. Давайте розглянемо дефініцію поняття платоспроможності за думкою вітчизняних вчених у табл. 1.2. [19].

Таблиця 1.2.

Дефініція поняття «платоспроможність» на думку різних вчених

Дефініція терміну «платоспроможність» за думкою вчених	
Бердар М.М.	Характеризує платоспроможність як здатність підприємства виконувати зобов'язання.
Базецька Г. І.	Пояснює як спроможність підприємства розраховуватися за зобов'язаннями за наявності необхідних засобів.
Ковальов В.В	Характеризує платоспроможність наявністю коштів у підприємства, у тій кількості, яка є необхідною для негайного покриття заборгованості по кредитах та інших зобов'язань.
Сирота В.С.	Пояснює кепету підприємства як можливість проводити розрахунки за зобов'язаннями для мінімізації ризиків не впливаючи на розвиток.
Непочатенко О.О	Характеризує поняття за допомогою наявності на підприємстві коштів та їх еквівалентів розраховуватися за зобов'язаннями вчасно та в повному обсязі.

Проаналізувавши дефініцію понять ліквідність та платоспроможність можна дійти до висновку, що ці терміни взаємопов'язані та не можуть розглядатися по окремо, та при аналізі потрібно розглядати їх в комплексі, проте, варто зазначити, що поняття ліквідність є значно ширшим ніж платоспроможність.

Також можна побачити певну залежність цих понять для підприємства, адже чим вища ліквідність, тим вища буде платоспроможність. І саме ці два показники в першу чергу будуть відображати стан фінансового здоров'я підприємства.

Проводячи аналіз платоспроможності компанії, потрібно причинно-наслідковий зв'язок фінансових складнощів, а також закономірність та термін циклу їх повторення. Серед них можна виділити наступні:

1. Виробництво продукції, яка не має змоги конкурувати на ринку;
2. Збільшення собівартості продукції;
3. Високе податкове навантаження;
4. Значна частка заборгованостей, як коротко так і довгострокових;
5. Недостатній рівень власних джерел фінансування.

Ключовою причиною погіршення рівня платоспроможності можна вважати неправильне та неефективне керування власними коштами, основними помилками є: зростання дебіторської заборгованості, витрачання грошей на різні непотрібні проекти, та інші причини [22, с. 510].

Для визначення головних причин зміни показників платоспроможності, потрібно провести аналіз фінансового плану, для цього потрібно показники, які можна знайти в звіті про фінансові результати та Додатку до нього, а саме в звіті про рух грошових коштів, ці звіти потрібно порівняти з даними фінансового плану. Потрібно порівняти виконання плану поступлення грошових коштів від реалізації товарів робіт послуг, з'ясувати причинно-наслідковий зв'язок зміни сум виторгу та знайти резерви для збільшення цього показнику.

Пильну увагу потрібно приділити на шляхи та цілі використання коштів, адже їх нераціональне використанні швидше за все призведе до значних фінансових труднощів на підприємстві. Підсумовуючи аналіз фінансового плану потрібно виявити резерви збільшення постійного та планомірного притоку грошей, для забезпечення стабільності фінансового стану та платоспроможності в цілому, та прогнозованого становища в майбутньому [2, с. 400].

В процесі аналізу платоспроможності потрібно врахувати, що в діяльності кожного суб'єкта підприємництва не існує на 100% безпечної операції без ризиків, отже платоспроможність базується на ризиковій основі, яку можна розглядати з двох площин, площина організації та площина зовнішніх контрагентів та партнерів. Стабільність та успіх компанії на пряму залежить від

обраної політики в галузі керування оборотними активами та обіговими коштами, а також джерелами покриття останніх.

Розглядаючи позицію зовнішніх партнерів, зацікавленість яких базується на тому, щоб підприємство відповідало прийнятим стандартам платоспроможності, адже їх вкладення на пряму залежать від ризиків, в першу чергу від ризику втрати власної неплатоспроможності, та ризиками зниження рівня власних оборотних активів та обігових коштів насамперед [5, с. 47].

Одна з фундаментальних характеристик аналізу платоспроможності та ліквідності організації – стабільність діяльності підприємства саме в довгостроковій перспективі. Ключовим аспектом фінансового аналізу є оцінка фінансової стійкості. Виявлення внутрішніх ресурсів, методів та інструментів для її посилення має глибоке економічне значення. Це визначає не лише підхід до проведення такого аналізу, але й формує його сутність та наповнення.

Забезпеченість запасів відповідними джерелами фінансування визначає рівень поточної платоспроможності та фінансової стійкості підприємства. Різниця між обсягом доступних джерел коштів та величиною запасів вказує на надлишок або нестачу фінансових ресурсів. При цьому важливо враховувати структуру цих джерел, розрізняючи власні кошти, кредитні ресурси та інші форми запозичень [6, с. 152].

Отже, підсумовуючи все, що було сказано, можна зробити висновки, ми розглянули методичні та теоретичні основи аналізу ліквідності та платоспроможності підприємства, а саме:

- У ході дослідження ми розкрили сутність та ключові аспекти аналізу ліквідності й платоспроможності організації. Підкреслили надзвичайну значимість та актуальність цього виду фінансового аналізу в сучасному економічному середовищі;
- У процесі роботи визначили, що головною метою проведення аналізу ліквідності й платоспроможності організації є отримання компактного набору ключових параметрів. Ці параметри покликані надати об'єктивну, точну та всеосяжну картину фінансового стану підприємства. Вони охоплюють широкий

спектр фінансових аспектів, включаючи детальну оцінку прибутків і збитків, глибокий аналіз змін у структурі активів і пасивів, а також ретельне вивчення динаміки розрахунків з дебіторами й кредиторами;

- Провели ґрунтовний огляд та аналіз різноманітних методик, які застосовуються для оцінки ліквідності й платоспроможності підприємства. Цей огляд включав як традиційні, широко використовувані підходи, так і новітні методики, які враховують сучасні економічні реалії та тенденції;

- Особливу увагу в дослідженні було приділено тому факту, що для вирішення конкретних завдань фінансового аналізу застосовується широкий спектр спеціалізованих методів. Ці методи дозволяють отримати кількісну оцінку різноманітних аспектів діяльності підприємства. Ми підкреслили, що кожен з цих методів має свою специфіку та область застосування, що дозволяє провести глибокий та всебічний аналіз фінансового стану організації. Крім того, було наголошено на важливості комплексного підходу, який передбачає використання комбінації різних методів для отримання найбільш повної та об'єктивної картини фінансової стійкості підприємства.

1.2. Методологічне підґрунтя аналізу ліквідності та платоспроможності підприємства

На сьогоднішній день існує багато домок, суперечок та дискусій щодо того, як краще розраховувати та здійснювати оцінку ліквідності та платоспроможності організації. Найпоширеніший спосіб розрахунку, це аналіз за допомогою обчислення спеціалізованих коефіцієнтів. Цей метод дозволяє отримати точні результати та забезпечує можливість оцінки складних систем, враховуючи всі необхідні параметри та особливості процесу.

Основним завданням аналізу платоспроможності є заходи щодо своєчасного виявлення та усунення вад у фінансовій діяльності та у пошуку резервів покращення. Саме для цього деякі вчені вважають за потрібне розв'язати ряд задач, основними з них є:

- Оцінка виконання плану надходжень грошових ресурсів та їх подальше використання для покращення кредиту та платоспроможності на базі аналізу причинно-наслідкового зв'язку між рядом показників підприємства, а саме: операційні, фінансові та інвестиційні;

- Прогнозування фінансових результатів та рентабельності підприємства на базі інформації отриманої під час господарської діяльності, та аналіз наявності власних та позикових коштів для підтримки фінансового стану;

- Розробка заходів підвищення ефективності використання коштів, власних, та найбільш ефективне використання позикових коштів, для максимально ефективного їх використання [10, с. 237].

Дьякова Ю. Ю., Чемчикаленко Р. А., Майборода О. В. відзначають, що для кращої оцінки ліквідності підприємства варто використовувати три методичні підходи:

- Розрахунок абсолютних показників, наприклад наявний борг власного оборотного капіталу;

- Агрегатний підхід, тобто порівняння 4 груп активів (А1-А4) з 4 групами пасивів (П1-П4);

- Коефіцієнтний підхід, тобто використання комплексних показників [8, с. 610].

Під час аналізу ліквідності та платоспроможності, оцінку рівня керування цими показниками визначає не тільки керівник організації чи засновник, до цього процесу активно залучаються інвестори, партнери, та інші компетентні особи, це робиться з однією метою, як найефективніше використати наявні ресурси у компанії.

Аналіз ліквідності балансу є важливим етапом у оцінці фінансового становища підприємства, він полягає у порівняння активів, що згруповані відповідно до рівня їх ліквідності, із зобов'язаннями, що згруповані відповідно до терміну їх погашення [9, с. 30]. Методичні рекомендації щодо проведення аналізу ліквідності балансу поділено на 5 етапів, наочно зобразимо їх за допомоги табл. 1.3.

Етапи аналізу ліквідності балансу підприємства

Етапи аналізу ліквідності балансу	
1	Групування активів за рівнем ліквідності (А1-А4)
2	Групування пасивів за терміном погашення (П1-П4)
3	Побудова таблиці для розрахунків, за допомогою якої, шляхом порівняння величин активів та пасивів визначаються надлишки для покриття зобов'язань.
4	Формування висновків на основі даних, розрахованих в таблиці.
5	Розрахунок загального показника ліквідності балансу для об'єктивної оцінки динаміки та стану ліквідності балансу.

Також варто зазначити, що аналіз поділяється на зовнішній та внутрішній. Зовнішній аналіз це аналіз, який здійснюється зазвичай інвесторами або постачальниками фінансових та матеріальних ресурсів. Даний вид аналізу проводиться з використанням фінансової звітності підприємства за певний період. Внутрішній аналіз в свою чергу проводиться відповідними людьми на самому підприємстві, тобто ця інформація як правило залишається в організації та не подається на широку аудиторію. Результати цього аналізу використовуються на підприємстві для контролю ситуації та подальшого планування та розвитку. Ключова мета аналізу це виставлення рівномірного та контрольованого рівня надходжень коштів в організацію, а також, розміщення позикових та власних коштів для забезпечення оптимального рівня функціонування організації, мінімізації ризику банкрутства, ну і звичайно, отримання максимального прибутку [17, с. 37].

Головними джерелами отримання інформації є фінансова звітність, в точніше: баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, та інші види бухгалтерської та фінансової звітності. Достовірність та актуальність інформації в фінансовій звітності це перший крок до максимально точного та якісного результату оцінки фінансового становища та ліквідності і платоспроможності підприємства в цілому. Розглянемо алгоритм аналізу стану компанії:

1. Комплексна оцінка актуальності та достовірності фінансової інформації.
2. Аналіз стану ліквідності на базі співставлення активної та пасивної частини балансу, та порівняння їх з допусками нерівності.
3. Аналіз ліквідності та платоспроможності за допомогою коефіцієнтів, які розраховуються за допомогою інформації зазначеної в балансі та звітах про рух грошових коштів.
4. Всебічний розрахунок та аналіз потенційної та реальної платоспроможності організації.
5. Формулювання комплексних висновків та розробка детальних рекомендацій для покращення фінансового становища [12, с. 171].

Для подальшого аналізу потрібно угрупувати активи та пасиви балансу за критеріями та ознаками, такими як ступінь ліквідності для активу та ступінь терміновості для пасиву відповідно, розглянемо групування на табл. 1.4.

Таблиця 1.4.

Групування активів та пасивів за певними ознаками

Активи за ступенем ліквідності	Знак нерівностей	Пасиви за ступенем терміновості
Найбільш ліквідні – А1	>	Найбільш термінові – П1
Швидко реалізовувані – А2	>	Короткострокові – П2
Повільно реалізовувані – А3	>	Довгострокові -П3
Важко реалізовувані – А4	<	Постійні – П4

Згідно даних на таблиці 1.4, баланс можна вважати абсолютно ліквідним за умови наступних співвідношень активу та пасиву; $A1 > П1$; $A2 > П2$; $A3 > П3$; $A4 < П4$. Якщо ці умови дотримані, підприємство є ліквідним [15].

Аналіз ліквідності балансу заключається в співставленні даних, активу згрупованих за зниженням ліквідності, та пасиву, згрупованому за зменшенням терміновості погашення. Для більшої зрозумілості, розглянемо методику аналізу ліквідності балансу в табл. 1.5.

Методика аналізу ліквідності балансу підприємства

Тип ліквідності	Поточна ліквідність	Короткострокова ліквідність	Довгострокова ліквідність	Статті ліквідності
Абсолютна	$A1 > P1$	$A1 > P1 + P2$	$A1 > P1 + P2 + P3$	A1- високо ліквідні активи A2- швидко ліквідні A3- повільно ліквідні A4- важко ліквідні P1- найтерміновіші P2- короткострокові P3- довгострокові P4- постійні (стійкі) пасиви
Нормальна	$A1 + A2 > P1$	$A1 + A2 > P1 + P2$	$A1 + A2 > P1 + P2 + P3$	
Критична	$A1 + A2 + A3 > P1$	$A1 + A2 + A3 > P1 + P2$	$A1 + A2 + A3 > P1 + P2 + P3$	
Кризова	$A1 + A2 + A3 < P1$	$A1 + A2 + A3 < P1 + P2$	$A1 + A2 + A3 < P1 + P2 + P3$	

Головною метою розрахунків вище зазначених коефіцієнтів є співставлення короткострокових пасивів, та активів які використовуються для їх погашення. Провівши розрахунки коефіцієнтів, потрібно оцінити ці показники в динаміці, та співставлення отриманих результатів з оптимальними результатами. Також доцільно провести факторний аналіз ліквідності, який дозволяє визначити ключові чинники, що найбільш імовірно можуть вплинути на рівень платоспроможності та ліквідності. Такий підхід забезпечує глибше розуміння причинно-наслідкових зв'язків між різними показниками, а також дає змогу розробити більш ефективні стратегії управління фінансовою стійкістю.

Базилінська О. Я. пропонує методику розрахунку власного капіталу як ключового показника ліквідності, що є важливим інструментом для оцінки фінансової стійкості підприємства. Цей підхід широко застосовується в американській практиці, оскільки дозволяє точно оцінити здатність компанії виконувати свої зобов'язання за рахунок власних ресурсів, що є важливим критерієм для інвесторів та кредиторів [11, с. 109]. Робочий капітал можна розрахувати за допомогою двох методів: зверху та знизу, наочно розглянемо методику на рис. 1.1.

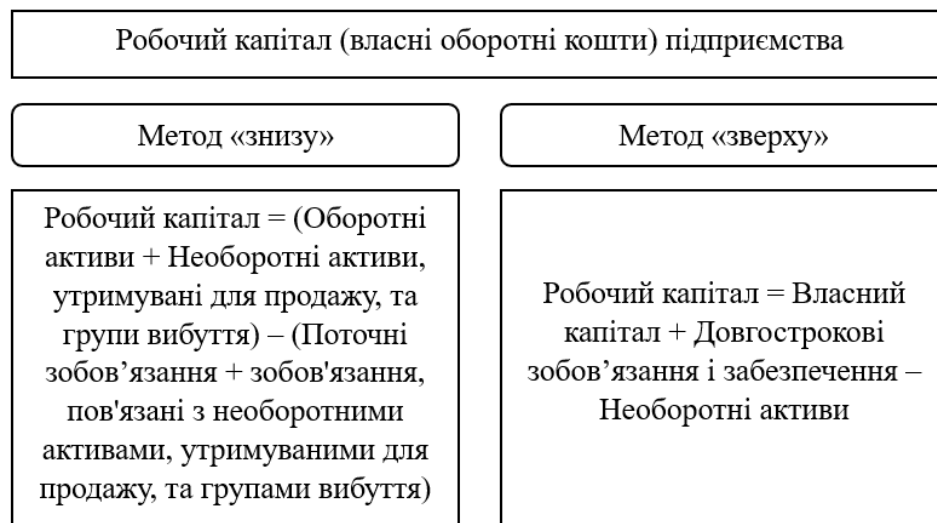

Рис. 1.1. Робочий капітал підприємства

Наступний крок аналізу – визначення потенційної платоспроможності підприємства. Для більш простого пояснення алгоритму роботи, давайте зобразимо послідовність кроків для оцінки можливої здатності погашення зобов'язань за допомогою рис. 1.2., на якому відобразимо кроки дій в залежності від результату на кожному етапі [20, с. 27].

Рис. 1.2. Послідовність кроків для оцінки можливої здатності погашення зобов'язань

Після проведення оцінки фінансового стану, якщо компанія виявляється здатною виконувати свої зобов'язання, слід обчислити індикатор ризику втрати платоспроможності на найближчий квартал. Якщо коефіцієнт перевищує одиницю, то це свідчить про високу ймовірність збереження фінансової стабільності. Значення нижче одиниці вказує на ризик погіршення платіжної спроможності впродовж трьох місяців.

У випадку, коли діагностика виявляє неплатоспроможність підприємства, необхідно розрахувати коефіцієнт можливого відновлення платоспроможності на піврічний термін. Результат вище одиниці говорить про реальні шанси поліпшити фінансовий стан протягом шести місяців. Показник нижче одиниці вказує на відсутність таких перспектив у короткостроковому періоді [14, с. 220].

Важливими для аналізу є різноманітні коефіцієнти, що базуються на даних про рух грошових коштів, включаючи показники ліквідності, рентабельності різних видів діяльності, ефективності грошових потоків та їх достатності.

По завершенню обчислень всіх показників, визначення їх динаміки та співставлення зі значеннями які вважаються оптимальними, можна переходити до фінального етапу аналізу, це підбиття підсумків та створення методичних рекомендацій.

На даному етапі всі дані, які були отримані під час проведення перевірки підсумовуються, складаються висновки стану платоспроможності та ліквідності організації, визначаються негативні та позитивні напрямки роботи, проводиться аналіз факторів ризику, та інших чинників, які можуть повпливати на ліквідність та платоспроможність [23, с. 38].

Після цього, якщо підприємство виявилось ліквідним, то складаються поради щодо підтримки та покращення платоспроможності, а в разі, якщо організація перебуває у стані неплатоспроможності, то складається ряд оперативних заходів щодо покращення стану ліквідності [14, с. 221].

Також варто зазначити, що у час економічної кризи попит знижується, це призводить до підвищення неплатоспроможності, фактори, які на це впливає, можна розділити на декілька факторів, які відображені в табл. 1.6.

Таблиця 1.6.

Фактори впливу на платоспроможність підприємства за зростанням

За умови економічної кризи	За умови сталого економічного зростання
Загальний стан політичного, економічного та правового середовища в країні	Нераціональний розподіл витрат у структурі виробничої собівартості
Поточна ситуація та тенденції на фінансовому ринку	Неефективна стратегія просування та збуту товарів
Динаміка та інтенсивність зміни цін в економіці	Надмірне накопичення товарно-матеріальних цінностей
Стан розвитку та функціонування фондового ринку	Недостатньо обґрунтована державна політика щодо регулювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання
Недостатня ринкова привабливість та затребуваність продукції	Наявність державного фінансування або частки держави у статутному капіталі підприємства
Застарілість та зношеність виробничих потужностей	Недостатня ринкова привабливість та конкурентоздатність продукції
Нераціональний розподіл витрат у структурі собівартості продукції	Рівень розвитку та функціонування фондового ринку
Високе податкове навантаження та суворі методи фіскального регулювання	Високий рівень оподаткування та фіскального тиску на підприємства
Неоптимальна стратегія просування та збуту товарів	Зношеність та моральне старіння виробничого обладнання
Нерентабельність господарської діяльності	Динаміка та інтенсивність інфляційних процесів в економіці
Надмірне накопичення товарно-матеріальних цінностей	Загальний стан політичного, економічного та правового середовища в державі
Наявність державного фінансування або частки держави в капіталі компанії	Поточна ситуація та тенденції на ринку грошових ресурсів

Проаналізувавши дані з табл. 1.6., можна дійти висновку, що ці фактори відіграють важливу роль у формуванні матеріальної бази, що в свою чергу впливає на платоспроможність підприємства. Керівники мають вживати всіх можливих заходів для швидкого реагування на будь-яку ситуацію, а також

повинні стежити за наявністю в підприємстві необхідної кількості ліквідних засобів, для можливості виправити важку фінансову ситуацію, яка може скластися будь-коли, розмір цих засобів на пряму залежить від об'ємів діяльності підприємства, від його матеріально-технічного стану, конкурентоспроможності, та інших не менш важливих показників [28, с. 355].

Отже, проаналізувавши надані факти, можна дійти висновку про істотний вплив прийнятих управлінських рішень на платоспроможність підприємства. Цей вплив проявляється у різних аспектах діяльності організації та має довгострокові наслідки для її фінансової стійкості.

Встановлення чітких стратегічних цілей є ключовим фактором, що призводить до значного підвищення якості управління підприємством в цілому. Такий підхід не лише оптимізує поточні процеси, але й створює міцну основу для майбутнього розвитку. Важливо відзначити, що стратегічне планування сприяє активному залученню всіх рівнів адміністративного апарату підприємства до процесу управління [36, с. 265].

Особливу увагу слід приділити тому, як стратегічне управління впливає на підвищення платоспроможності підприємства. Це досягається завдяки впровадженню та використанню ефективних інструментів керування фінансовими потоками. Такі інструменти дозволяють оптимізувати рух грошових коштів, забезпечуючи їх наявність у потрібний час для виконання зобов'язань перед кредиторами та контрагентами.

Крім того, важливим аспектом є вибудовування міцних та взаємовигідних фінансових відносин з партнерами, постачальниками, клієнтами та інвесторами. Такі відносини не лише покращують поточну ліквідність, але й створюють сприятливі умови для довгострокової фінансової стабільності підприємства.

Говорячи про основну мету управління платоспроможністю, варто підкреслити її комплексний характер. Вона полягає у досягненні підприємством такого фінансового стану, який би забезпечував не просто виживання, а стабільне функціонування та розвиток [32].

Досягнення цієї мети вимагає не лише ефективного управління поточними фінансовими ресурсами, але й стратегічного планування майбутніх грошових потоків. Це передбачає ретельний аналіз ринкових умов, прогнозування можливих фінансових ризиків та розробку гнучких стратегій реагування на зміни у зовнішньому економічному середовищі.

Таким чином, ефективне управління платоспроможністю є ключовим фактором не лише для забезпечення фінансової стабільності, але й для створення основи сталого розвитку та конкурентоспроможності підприємства в довгостроковій перспективі.

1.3. Особливості обчислення ліквідності та платоспроможності підприємства

В сучасному економічному середовищі, яке характеризується підвищеним рівнем ризику та швидкими змінами, ключовим фактором для забезпечення стабільного функціонування та ефективного управління фінансовими ресурсами підприємства є проведення регулярного та всебічного аналізу його фінансового стану. Цей аналіз набуває особливої важливості в контексті постійно мінливих ринкових умов та економічних викликів.

Фінансовий стан підприємства є комплексним поняттям, яке відображається через низку взаємопов'язаних показників. Серед цих індикаторів особливе значення мають показники ліквідності та платоспроможності. Ліквідність характеризує здатність підприємства швидко перетворювати свої активи в грошові кошти для покриття короткострокових зобов'язань, тоді як платоспроможність відображає його спроможність своєчасно та в повному обсязі виконувати свої довгострокові фінансові зобов'язання [35, с. 187].

Взявши до уваги наукові думки та припущення, щодо цих показників, провівши аналіз наукових робіт на цю тему, можна дійти висновку, що ці два терміни досить схожі, і в той же час їх не можна назвати тотожними, адже платоспроможність це здатність суб'єкта господарювання вчасно та в повному

обсязі розраховуватися зі своїми зобов'язаннями в поточному періоді часу. Ліквідність в свою чергу являє собою можливість переведення оборотних активів у грошові кошти під час своєї діяльності.

Вчені виділяють дві групи факторів впливу на платоспроможність підприємства, ці фактори генеруються як підприємством, так і зовнішніми чинниками. Більш детально ці групи факторів можна розглянути в табл. 1.7.

Таблиця 1.7.

Групи факторів, що впливають на платоспроможність

Зовнішні	Внутрішні
Старіння та зношування виробничого обладнання	Загальний стан політичного, економічного та правового середовища в державі
Негативне сальдо грошових потоків підприємства	Рівень розвитку та функціонування фондового ринку
Надмірне накопичення запасів у складі оборотних активів	Недостатньо обґрунтована державна стратегія щодо регулювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання
Якість управління фінансовими ресурсами підприємства	Поточна ситуація та тенденції на ринку грошових ресурсів
Недостатня привабливість продукції на ринку порівняно з конкурентами	Високий рівень оподаткування та суворі заходи фіскального контролю
Неоптимальна стратегія просування та збуту товарів	Наявність державного фінансування або частки держави в статутному капіталі підприємства
Недостатні обсяги виробничої діяльності	Динаміка та інтенсивність інфляційних процесів в економіці

Проаналізувавши табл. 1.7, можна зробити висновки, що вплив цих факторів на організацію, призведе до зниження платоспроможності, в той же час, кореляція цих факторів може й позитивно вплинути на платоспроможність організації, за умови самостійного регулювання цих факторів підприємством.

Наступний етап є найбільш великим з точки зору ведення розрахунків, це розрахунок коефіцієнтів ліквідності організації, науковці пропонують ряд коефіцієнтів, які схожі між собою, але не є однаковими, тож розглянемо ці коефіцієнти, методику їх обчислення та нормативне значення за допомогою таблиці.

Науковці зробили великий крок в розширенні спектру коефіцієнтів, що дало поштовх в галузі фінансового аналізу, що в свою чергу допомогло покращити аналіз підприємства, точніше бачити картину на підприємстві [33;34].

Таблиця 1.8.

Показники ліквідності та платоспроможності

№	Назва	Формула обчислення	Нормативне значення
	Коефіцієнт швидкої ліквідності	$\frac{\text{Оборотні активи} - \text{Запаси}}{\text{Поточні зобов'язання}}$	0,4 – 0,8
	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$\frac{\text{Грошові кошти}}{\text{Поточні зобов'язання}}$	0,2 – 0,4
	Коефіцієнт загальної ліквідності	$\frac{\text{Оборотні активи}}{\text{Поточні зобов'язання}}$	1,5 – 2,0
	Коефіцієнт маневреності	$\frac{\text{Оборотні активи} - \text{Поточні зобов'язання}}{\text{Власний капітал}}$	0 – 1
	Чистий оборотний капітал	Оборотні активи- Поточні зобов'язання	>0
	Коефіцієнт платоспроможності	$\frac{\text{Власний капітал}}{\text{Поточні зобов'язання}}$	>0,5
	Власний оборотний капітал	Поточні активи- Поточні зобов'язання	Збільшення
	Коефіцієнт термінової ліквідності	$\frac{\text{ГК} + \text{Високоліквідні ОА} + \text{ДЗ}}{\text{Поточні зобов'язання}}$	0,7 – 0,8
	Коефіцієнт ліквідності запасів	$\frac{\text{Запаси}}{\text{Поточні зобов'язання}}$	-
	Коефіцієнт ліквідності коштів у розрахунках	$\frac{\text{Кошти у розрахунках}}{\text{Поточні зобов'язання}}$	-

Якість фінансового менеджменту підприємства має суттєвий вплив на його здатність вчасно виконувати фінансові зобов'язання з кількох ключових причин.

Перш за все, управлінська команда підприємства відповідає за розробку та впровадження ефективної моделі облікової політики. Цей процес має вирішальне значення, оскільки дозволяє підвищити прозорість фінансової звітності та чітко визначити стратегічні цілі в рамках системи бухгалтерського обліку. Така

прозорість не лише полегшує внутрішній контроль, але й підвищує довіру зовнішніх стейкхолдерів, що може позитивно вплинути на фінансову стабільність підприємства [29, с. 333].

Крім того, керівництво відіграє ключову роль у встановленні стратегічних напрямків щодо використання як оборотних, так і необоротних активів підприємства. Це включає прийняття рішень щодо оптимізації запасів, управління дебіторською заборгованістю, інвестування в основні засоби та нематеріальні активи. Ефективне управління цими ресурсами безпосередньо впливає на ліквідність підприємства та його здатність генерувати достатній грошовий потік для підтримки платоспроможності. Також, адміністрація компанії наділена повноваженнями розподіляти обов'язки між різними відділами в межах одного виробництва, а також має у своєму арсеналі інструменти для управління фінансами та ресурсами підприємства.

Перед керівництвом організації постає дуже важливе та важке завдання, щодо скорочення маси зобов'язань, або як їх ще називають, негативні чисті активи. Щоб забезпечити компанії високу платоспроможність, потрібно в першу чергу збільшувати власний капітал, це можна зробити за рахунок збільшення маси власних активів, та скорочення кредиторських заборгованостей [30].

Щоб зменшити кредиторське навантаження, деякі організації стараються зменшити вартість кредиту, шляхом його рефінансування, або стараються отримати допомогу від держави, за допомогою різних державних програм, отримання грантів та інших способів.

За деяких умов є сенс погасити всі свої короткострокові зобов'язання всіма власними коштами, це у свою чергу дасть виграти час, адже в короткостроковій перспективі зросте платоспроможність підприємства. А вже для підвищення ліквідності компанії в середньо та довгостроковій перспективі, керівництво може прийняти рішення, щодо інвестування власних обігових коштів в цінні папери, або стартапи, чи інші шляхи інвестування капіталу в коротко та середньострокові проєкти, зазвичай ці проєкти з низькими ризиками, при цьому вони здатні

збільшити обсяги основного капіталу підприємства, підняти його ліквідність, що позитивно відобразиться на становищі компанії [37, с. 17].

Отже, платоспроможність компанії залежить від багатьох факторів, основними є облікова політика, інвестиційна політика, управління власним капіталом та інші. В той же час, навіть за наявності чистих активів, важко гарантувати високу платоспроможність навіть в середньостроковій перспективі. Це можна гарантувати тільки після комплексної оцінки ліквідності. При цьому ліквідність в якийсь момент може не вкладатися в терміни покриття зобов'язань по кредитах, в цьому разі у компанії швидше за все є у розпорядженні значна частка саме необоротних активів.

Висновки до розділу 1

В ході роботи було проведено всебічне дослідження теоретичних та методологічних засад управління і аналізу платоспроможності та ліквідності підприємства. Зокрема, було детально розкрито сутність аналізу ліквідності й платоспроможності організації, підкреслено її значущість та актуальність у сучасних економічних умовах.

В ході дослідження було визначено, що ключовою метою управління ліквідністю та платоспроможністю підприємства є отримання обмеженого набору ключових параметрів. Ці параметри покликані надати об'єктивну й точну картину фінансового стану підприємства, включаючи його прибутки та збитки, динаміку змін у структурі активів і пасивів, а також стан розрахунків з дебіторами й кредиторами. Такий підхід дозволяє керівництву приймати обґрунтовані управлінські рішення на основі актуальної фінансової інформації.

Варто відзначити, що застосування цих методів не обмежується лише отриманням числових показників. Вони також надають можливість інтерпретувати отримані дані, виявляти тенденції та прогнозувати майбутній фінансовий стан підприємства. Це, в свою чергу, створює підґрунтя для розробки ефективних стратегій управління ліквідністю та платоспроможністю, які

враховують як поточний стан підприємства, так і потенційні ризики та можливості.

Дослідження виявили, що ліквідність та платоспроможність підприємства залежать від низки чинників, серед них можна виділити: масштаби компанії; галузь та напрямки її діяльності; особливості розрахунків із боржниками та кредиторами; стан, обсяг та вартість запасів; рівень дебіторської заборгованості; доступність виробничого та ресурсного потенціалу для інвестування; вкладення коштів, базовані на очікуваних грошових надходженнях, та інші чинники.

Ці фактори у своїй сукупності визначають фінансову стійкість підприємства та його здатність вчасно виконувати свої зобов'язання.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНОВИЩА «КИСЕЛІВСЬКОГО ССТ»

2.1. Загальна характеристика стану ліквідності та платоспроможності підприємств в Україні

З моменту початку широкомасштабного вторгнення російської федерації економіка України опинилася в умовах безпрецедентних безпекових викликів, з якими країна не стикалася від часів Другої світової війни. Масштаби руйнувань, завданих агресором, є колосальними та всеохоплюючими [58].

Держава-агресор від першого дня війни спрямувала значні зусилля на систематичне знищення об'єктів цивільної та критичної інфраструктури, виробничих потужностей та промислових комплексів. Відновлення цих об'єктів потребуватиме не лише величезних фінансових інвестицій, але й значних людських ресурсів та тривалого часу.

Повномасштабна війна завдала нищівного удару по українській економіці та суспільству в цілому. Численні підприємства, від малого бізнесу до великих промислових гігантів, були змушені призупинити свою діяльність через низку критичних факторів. Серед них - пряма військова загроза та руйнування інфраструктури внаслідок ракетних обстрілів, а також системне блокування доступу до традиційних ринків збуту та джерел необхідної сировини. Особливо гостро ця проблема торкнулася підприємств у східних та південних регіонах країни, де бойові дії були найінтенсивнішими.

Війна спричинила безпрецедентну гуманітарну кризу та наймасштабнішу міграцію населення в Європі з часів Другої світової війни - близько 11-12 мільйонів українців були змушені покинути свої домівки. Значна частина громадян знайшла прихисток за кордоном, ставши біженцями в країнах Європейського Союзу та інших державах, які відкрили свої двері для українців. Інша частина перемістилася в більш безпечні регіони України, поповнивши ряди внутрішньо переміщених осіб. Це створило додатковий тиск на соціальну

інфраструктуру приймаючих громад та зумовило необхідність масштабної адаптації систем освіти, охорони здоров'я та соціального захисту до нових реалій.

Ця вимушена міграція призвела до суттєвих змін на ринку праці, дефіциту кваліфікованих кадрів у багатьох галузях та необхідності переформатування бізнес-процесів з урахуванням нових демографічних реалій. Водночас, незважаючи на всі труднощі, українське суспільство демонструє неймовірну стійкість та здатність до адаптації в екстремальних умовах, а підприємства активно шукають нові можливості для відновлення своєї діяльності та розвитку в умовах воєнного часу.

Від початку повномасштабного вторгнення російської федерації українська економіка зазнала безпрецедентних потрясінь та трансформацій. Практично не залишилося жодної галузі економіки, яка б прямо чи опосередковано не зазнала масштабних втрат від агресивних дій загарбників. Особливо відчутними стали руйнування промислових об'єктів, логістичних центрів та транспортної інфраструктури, що призвело до розриву усталених виробничих ланцюгів та порушення традиційних бізнес-процесів.

Ці надзвичайно складні обставини призвели до кардинальних змін не лише в системі міжгалузевих зв'язків, але й у структурі всієї економіки України в цілому. Традиційні експортно-орієнтовані галузі, такі як металургія та сільське господарство, зіткнулися з безпрецедентними викликами через блокування морських портів та руйнування виробничих потужностей. Водночас, деякі сектори, зокрема IT-індустрія та легка промисловість, продемонстрували вражаючу здатність до адаптації та навіть знайшли нові можливості для розвитку.

Країна зіткнулася з нагальною необхідністю швидкої адаптації до нових реалій та пошуку інноваційних шляхів для підтримки економічної активності в умовах війни. Це спонукало до впровадження нових бізнес-моделей, реструктуризації виробничих процесів та активного освоєння альтернативних ринків збуту. Особливого значення набула цифровізація економіки та розвиток онлайн-сервісів, що дозволило багатьом підприємствам продовжувати роботу навіть в умовах фізичних обмежень та безпекових викликів.

Український бізнес демонструє неймовірну стійкість та креативність у подоланні викликів воєнного часу. Підприємства активно впроваджують нові технологічні рішення, диверсифікують свою діяльність та шукають альтернативні шляхи розвитку. Важливу роль у цих процесах відіграє державна підтримка та міжнародна допомога, що сприяє збереженню економічного потенціалу країни та створює передумови для майбутнього відновлення.

Попри всі складнощі, ці вимушені трансформації стали каталізатором модернізації української економіки, стимулюючи розвиток нових галузей та формування більш стійкої та гнучкої економічної системи, здатної функціонувати навіть в екстремальних умовах воєнного часу.

За даними Державної служби статистики України, станом на початок 2022 року, розглянемо ці дані за допомогою табл. 2.1. [27, с. 200]:

Таблиця 2.1.

Загальна кількість підприємств станом на початок 2022 року

Показник	Кількість підприємств
Загальна кількість підприємств	Близько 1 млн 915 тис.
Великі підприємства	Близько 500 тис.
Середні підприємства	Приблизно 17,5 тис.
Малі підприємства	Близько 359 тис.
Мікропідприємства	Приблизно 1 млн 540 тис.

На основі табл. 2.1. можна зробити висновки, що на початок 2022 року структура підприємств характеризується домінуванням мікропідприємств, кількість яких становить близько 1 млн 540 тис., що є найбільшим сегментом. Значно менше представлені малі підприємства (359 тис.) та середні (17,5 тис.), тоді як великих підприємств найменше – близько 500. Це свідчить про важливу роль малого та мікробізнесу в економіці країни, зокрема в її підприємницькому секторі. Також розглянемо розподіл підприємств за видами економічної діяльності за допомогою табл. 2.2.

Таблиця 2.2.

Розподіл підприємств за видами економічної діяльності станом на початок
2022 року

Вид діяльності	Показник
Сільське, лісове та рибне господарство:	~14,3%
Сільське, лісове та рибне господарство	~14,3%
Промисловість	~11,2%
Операції з нерухомим майном:	~9,7%
Будівництво	~7,8%
Інші види діяльності	~22,1%

На основі табл. 2.1. можна зробити висновки, на початок 2022 року найбільша частка підприємств припадає на інші види діяльності (22,1%) та сільське господарство (14,3%), що свідчить про важливість цих секторів для економіки. Промисловість і операції з нерухомим майном займають 11,2% та 9,7% відповідно, демонструючи їхній суттєвий, хоча й менший внесок. Будівництво охоплює 7,8%, підтверджуючи його значення в структурі підприємств, хоча домінують переважно інші галузі.

На жаль, у відкритому доступі немає статистики кількості підприємств за період повномасштабного вторгнення, але всі розуміють, що ці показники знизилися.

Стан ліквідності та платоспроможності для будь-якого підприємства починається з факторів [26, с. 64], які залежать від політики керівництва держави, розглянемо їх за допомогою табл. 2.3.

Таблиця 2.3.

Фактори впливу на платоспроможність на макрорівні

Міжнародні резерви	• Обсяг міжнародних резервів України • Динаміка зміни резервів • Покриття імпорту (в місяцях)
--------------------	---

Продовження табл. 2.3.

Платіжний баланс	• Сальдо поточного рахунку • Сальдо фінансового рахунку • Загальне сальдо платіжного балансу
Державний борг	• Співвідношення державного боргу до ВВП • Структура державного боргу (внутрішній/зовнішній) • Графік погашення боргових зобов'язань
Банківський сектор	• Показники ліквідності банківської системи • Якість кредитного портфеля • Достатність капіталу банків
Валютний ринок	• Обсяги валютних інтервенцій НБУ • Попит та пропозиція на валютному ринку
Інфляція та монетарна політика	• Рівень інфляції • Облікова ставка НБУ • Монетарні інструменти регулювання ліквідності
Зовнішньоекономічна діяльність	• Обсяги експорту та імпорту • Географічна структура зовнішньої торгівлі • Прямі іноземні інвестиції
Фіскальна політика	• Дефіцит/профіцит державного бюджету • Доходи та видатки бюджету • Фінансування дефіциту бюджету
Макроекономічні показники	• Динаміка ВВП • Рівень безробіття • Індекс промислового виробництва
Зовнішня фінансова допомога	• Обсяги міжнародної фінансової допомоги • Умови та терміни надання допомоги • Вплив на платоспроможність держави

Всі вищезазначені фактори мають безпосередній та суттєвий вплив на фінансову стійкість підприємств різного масштабу. В сучасних умовах підприємствам необхідно демонструвати безпрецедентну гнучкість та адаптивність, пристосовуючись до зовнішніх умов, які знаходяться поза межами їхнього контролю[38, с. 796]. Це вимагає кардинального перегляду традиційних бізнес-моделей та впровадження нових підходів до управління фінансовими ресурсами.

Однією з найбільш непередбачуваних та руйнівних умов роботи, яку ніхто не міг передбачити у своїх бізнес-планах, стала повномасштабна війна з росією.

У ХХІ столітті, в епоху глобалізації та міжнародної економічної інтеграції, здавалося неможливим, що якась держава наважиться розпочати такий масштабний збройний конфлікт у центрі Європи. Особливо вражає той факт, що ця війна не має жодного економічного підґрунтя, а базується виключно на імперських амбіціях та злочинному намірі знищити українську націю, її ідентичність та державність.

Військова агресія завдала катастрофічних фінансових втрат на всіх рівнях економічної системи України. На макрорівні це проявилось у значному падінні ВВП, скороченні податкових надходжень до державного бюджету, зростанні видатків на оборону та соціальний захист постраждалих від війни. На регіональному рівні спостерігається руйнування економічної інфраструктури, розрив виробничих зв'язків та логістичних ланцюгів.

Особливо гостро ці проблеми відчули представники малого та середнього бізнесу, зокрема фізичні особи-підприємці (ФОПи). Багато з них були змушені екстрено релокалізувати свій бізнес у більш безпечні регіони країни, часто залишаючи все нажите майно та напрацьовану роками клієнтську базу. Ці підприємці опинилися в ситуації, коли доводиться фактично починати все з нуля, покладаючись лише на власні сили, професійний досвід та надію на те, що їхня справа зможе відновитися та адаптуватися до нових реалій.

Незважаючи на всі труднощі, українські підприємці демонструють неймовірну стійкість та здатність до виживання в екстремальних умовах. Багато з них не просто відновлюють свою діяльність на нових місцях, але й знаходять інноваційні шляхи розвитку, переорієнтовують бізнес на нові ринки та категорії споживачів, впроваджують цифрові технології та адаптивні бізнес-моделі.

Важливу роль у цих процесах відіграє державна підтримка бізнесу, яка включає податкові пільги, грантові програми та спрощення адміністративних процедур. Також значну допомогу надають міжнародні організації та партнери України, які забезпечують фінансову та консультативну підтримку українському бізнесу в умовах війни. Ця підтримка стає важливим фактором збереження

економічного потенціалу країни та створення передумов для післявоєнного відновлення.

Але значна частина крупного та середнього бізнесу не мала змоги перенести потужності виробництв в інше місто. Тому Україна зазнала великих втрати в галузі податкових надходжень, і навіть після завершення бойових дій, малоймовірно що вийде швидко відновити все до довоєнного часу, адже там де ступила росія, буквально все було зрівняне з землею, вони не жаліли нікого і ніщо, знищено страхотлива кількість заводів, складів, приміщень та інших складових бізнесу.

Но не дивлячись на всі труднощі, з якими доводиться стикатися, наші люди не здаються, продовжують шукати виходи з безвихідних ситуацій, адже багато підприємств змогли відновити свою діяльність, і бути рентабельними, платоспроможними та ліквідними. За період війни відкрилася велика кількість дрібних підприємств, які працюють в будь-якій умовах, даруючи людям радість, тепло та надію. Підприємства кардинально змінили підхід до клієнтів, взявши до уваги зауваження та сучасні тренди, що також допомагає бути на плаву.

Отже, станом на сьогодні, українські підприємства демонструють всьому світові безпрецедентний приклад стійкості, адаптивності та незламності в умовах найтяжчих випробувань. Попри колосальні виклики, спричинені військовою агресією - від фізичного руйнування активів до розриву логістичних ланцюгів та втрати традиційних ринків збуту - український бізнес знаходить у собі сили не лише для виживання, але й для розвитку та трансформації.

Особливо вражаючим є те, що навіть зазнаючи значних матеріальних та фінансових втрат, більшість підприємств зуміли зберегти свою операційну діяльність та продовжують забезпечувати робочі місця для співвітчизників. Вони демонструють високий рівень фінансової дисципліни, вчасно виконуючи свої зобов'язання перед працівниками, контрагентами та державою. Це свідчить про глибоке розуміння своєї соціальної відповідальності та ролі у підтримці економічної стабільності країни в воєнний час.

Українські підприємства активно впроваджують інноваційні підходи до управління бізнесом, оптимізують витрати, диверсифікують джерела доходів та шукають нові ринкові можливості. Багато компаній успішно переорієнтувалися на нові ринки збуту, зокрема в країнах Європейського Союзу, демонструючи високу якість продукції та конкурентоспроможність на міжнародному рівні.

Досвід українського бізнесу в умовах війни стає унікальним прикладом для всього світу, демонструючи, як підприємницька спільнота може зберігати життєздатність та ефективність навіть в екстремальних умовах, продовжуючи генерувати економічну цінність та підтримувати національну економіку. Це не лише свідчить про високий професіоналізм українських підприємців, але й про їхню непохитну віру у майбутнє країни та готовність робити свій внесок у спільну перемогу.

2.2. Аналіз та оцінка рентабельності і фінансової стійкості «Киселівського ССТ»

Киселівське сільське споживче товариство (в подальшому Киселівське ССТ), створена 1 грудня 1991 року, зареєстровано у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб підприємців, відповідно до Закону України 27 жовтня 1997 року. Юридична та фактична адреса Чернівецька область, Чернівецький район, с. Киселів вул. Стефаника, 14Б. Код ЄДРПОУ 22833447. Основний вид діяльності за КВЕД 47.11 Роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах продуктами харчування. Інший вид діяльності по КВЕД 68.20 Надання в оренду власного чи орендованого нерухомого майна.

Головна місія будь-якого бізнесу це в першу чергу отримання прибутку. Аналіз та контроль фінансового стану дає змогу оцінити роботу, визначити тенденції, закономірності, та в разі чого, вчасно прийняти правильне рішення щодо усунення можливих проблем в роботі. Сьогодення показує, що постійний аналіз фінансового стану є необхідною складовою життя бізнесу[43].

Оцінка фінансового стану підприємства дає можливість встановити і охарактеризувати такі фактори:

- Можливість оцінити ефективність господарсько-фінансової діяльності організації в цілому, та можливість оцінити ефективність фінансових ресурсів;
- Оцінити рівень кредитоспроможності та платоспроможності підприємства для оцінки можливості отримання кредитів та подальшої можливості без проблемно розраховатися з ними;
- Встановити правильні основні пріоритети в плануванні, прогнозування та бюджетування підприємства [47].

Тобто, основною місією оцінки фінансового стану є виявлення проблем з платоспроможністю, та пошук шляхів їх вирішення. Можливість побачити причини змін, та тенденції і пріоритетні напрямки подальшого розвитку підприємства за допомогою показників фінансового стану підприємства.

Для того, щоб підприємства було стійким на ринку, та мало змогу підлаштовуватися під умови гри, потрібно підтримувати фінансовий стан, а в разі потреби приймати необхідні рішення для його покращення, для оцінки фінансового становища Киселівського ССТ, розглянемо динаміку основних показників прибутковості за період з 2019 по 2023 роки на основі фінансової звітності, вказаної в додатках А, Б, В, Г, Д, Е, Ж, З, згрупуємо основні показники в табл. 2.4.

Таблиця 2.4.

Динаміка основних показників прибутковості Киселівського ССТ за період з 2019 по 2023 роки

Основні показники	Рік	Показник	Темп росту
Рентабельність активів	2019	0,0044	-
	2020	0,0032	-0,0012
	2021	0,3235	0,3203
	2022	0,0865	-0,237
	2023	0,1522	0,0657

Продовження табл. 2.4.

Рентабельність власного капіталу	2019	0,004	-
	2020	0,0043	0,0003
	2021	0,227	0,2227
	2022	0,1016	-0,1254
	2023	0,1726	0,071
Маржа операційного прибутку	2019	0,0065	-
	2020	0,0183	0,0118
	2021	0,3159	0,2976
	2022	0,0954	-0,2205
	2023	0,1558	0,0604
Коефіцієнт загальної ліквідності	2019	6,204204	-
	2020	2,703268	-3,5009
	2021	3,888367	1,1851
	2022	6,033101	2,1447
	2023	6,49183	0,4587
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	2019	2,492492	-
	2020	1,097603	1,3949
	2021	3,286722	2,1891
	2022	5,594077	2,3074
	2023	6,19281	0,5987

Отже, проаналізувавши дані в табл. 2.4. можна зробити висновки, що Киселівське ССТ почало відновлювати свою прибутковість та платоспроможність починаючи з 2021 року, до цього моменту компанія переживала важкі часи, про що свідчать дані фінансової звітності.

Всі показники відображають приблизно однакову картину, що переломний момент настав у 2021 році, причиною чого був продаж одного із об'єктів нерухомості, це можна побачити в балансі підприємства. Можна сміливо заявити, що ця дія врятувала компанію від банкрутства, також варто зазначити що окрім продажу приміщення, підприємство також і змінило тактику поведінки та оптимізувало роботу організації[25, с. 367].

Для комплексної та об'єктивної оцінки фінансової стійкості підприємства необхідно провести ретельний аналіз ключових фінансових показників. Це включає визначення поточного рівня коефіцієнтів фінансової стійкості,

дослідження їх динаміки протягом певного періоду, розрахунок абсолютних та відносних відхилень, а також порівняння отриманих результатів з нормативними (еталонними) значеннями для відповідної галузі. Такий всебічний аналіз дозволяє оцінити здатність підприємства зберігати платоспроможність і обслуговувати зобов'язання в довгостроковій перспективі. Розглянемо детальніше основні показники фінансової стійкості та їх характеристики на основі фінансової звітності, вказаної в додатках А, Б, В, Г, Д, Е, Ж, З, в табл. 2.5.

Таблиця 2.5.

Оцінка показників фінансової стійкості Киселівського ССТ за період з 2019 по 2023 роки

Показники	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	2023 рік	Абсолютне відхилення 2023 року до 2019 року (+;-)
Власні оборотні кошти	346,60	213,80	245,80	288,90	336,10	-10,5
Коефіцієнт автономії	0,09	0,63	0,82	0,88	0,88	0,79
Коефіцієнт фінансової незалежності	8,18	1,70	4,66	7,35	7,62	-0,56
Коефіцієнт маневреності	0,64	0,55	0,61	0,68	0,72	0,08
Коефіцієнт заборгованості	0,11	0,36	0,17	0,11	0,11	0,00

Провівши оцінку фінансової стійкості Киселівського ССТ можна зробити висновки, що фінансове становище Киселівського ССТ є досить хорошим. Для кращого сприйняття інформації відобразимо динаміку та розміри показників за допомогою рисунків.

Сума власних оборотних коштів є достатнім для підтримки спокійного фінансування свої потреб та зобов'язань. Наочно дані відображено на рис. 2.1.

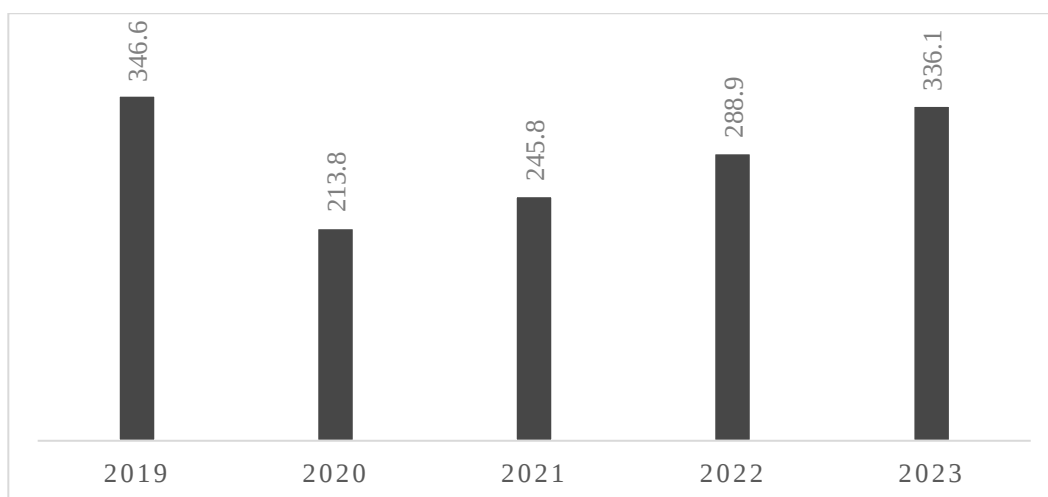

Рис. 2.1. Динаміка власних оборотних коштів з 2019 по 2023 роки

Коефіцієнт автономії з 2020 року є вищим за нормативне значення 0,5, що свідчить про те що більша половина активів фінансується за рахунок власних коштів, за останні два роки цей показник стабільно тримається на рівні 88%. Наочно ці дані можна побачити на рис. 2.2.

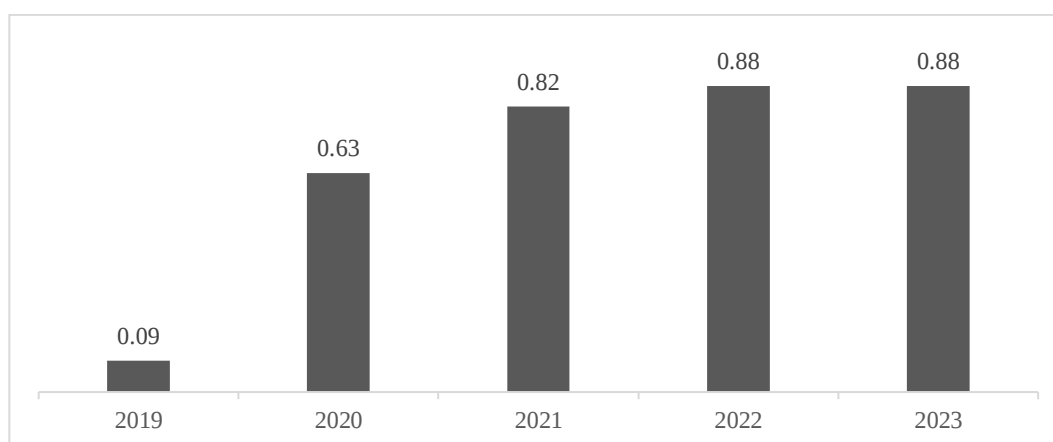

Рис. 2.2. Динаміка коефіцієнту автономії з 2019 по 2023 роки

Коефіцієнт фінансової незалежності на протязі всіх років аналізу є вищим за норматив, причому досить суттєво, нормативне значення для цього показнику складає більше 1, у випадку з Киселівським ССТ в крайні два роки аналізу цей показник більше 7, це означає, що розмір власного капіталу перевищує розмір зобов'язань більше як в сім разів, це свідчить про дуже холошу фінансову стійкість. Наочно ці дані можна побачити на рис. 2.3.

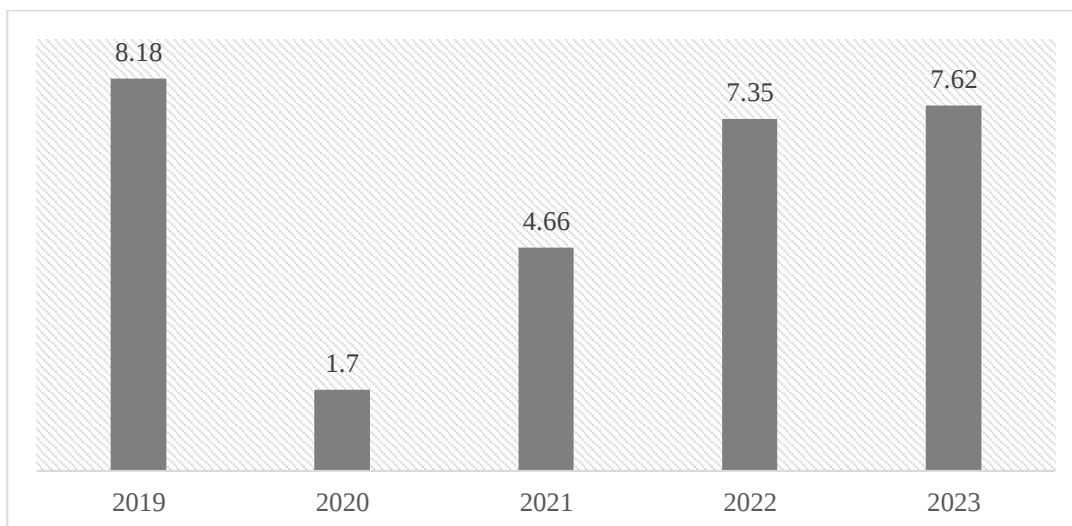

Рис. 2.3. Динаміка коефіцієнту фінансової незалежності з 2019 по 2023 роки

Коефіцієнт заборгованості в цілому тримається в рамках норми, крайні два роки аналізу показало, що цей коефіцієнт тримається в межах 0,11. Нормативне значення менше 0,5, тому можна сказати, що Киселівське ССТ незалежне від кредиторів. Наочно ці дані можна побачити на рис. 2.4.

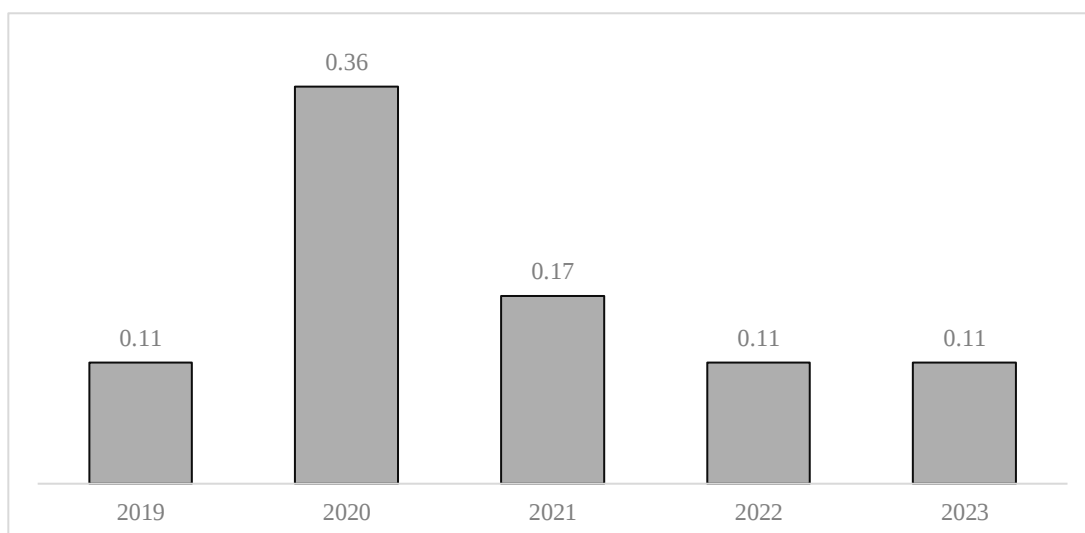

Рис. 2.4. Динаміка коефіцієнту заборгованості з 2019 по 2023 роки

Також надзвичайно важливими для оцінки ефективності діяльності підприємства є показники рентабельності, які дозволяють визначити, наскільки

успішно компанія використовує свої ресурси для отримання прибутку, аналіз цих показників зображені в табл. 2.6.

Таблиця 2.6.

Динаміка показників рентабельності Киселівського ССТ за період з 2019
по 2023 роки

Показник	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	2023 рік	Абсолютне відхилення 2023року до 2019 року (+;-)
Чистий оборотний капітал, тис грн	346,6	213,8	245,8	288,9	336,1	-10,5
Рентабельність активів від звичайної діяльності	44%	153%	394%	105%	185%	-141%
Рентабельність власного капіталу	40%	43%	452%	101%	172%	132%
Коефіцієнт стійкості економічного зростання	0,004	0,004	0,453	0,725	1,58	1,576
Термін окупності власного капіталу	248	234	2	8	6	-242

Проаналізувавши фінансові показники, можна зробити ряд висновків: Киселівське ССТ пережило тяжкі часи, це можна побачити у фінансовій звітності, але 2021 рік став переломним, різкий стрибок у цьому році, згідно даних фінансової звітності, пов'язаний з продажем одного об'єкту нерухомості. Ця подія для Киселівського ССТ була як ковток свіжого повітря під час потопу. Реалізація приміщення врятувала організацію від неминучої гибелі, та дала сильний поштовх для подальшої діяльності, і судячи з показників наступних років, керівництво цим поштовхом скористалося.

Всі показники продовжують зростати, можливо не так швидко, як цього хотіло б керівництво, проте, зважаючи на основні види діяльності, а саме оренда нерухомого майна, то ці показники є задовільними, адже підприємство

рентабельне, прибуткове, не має великої заборгованості ні перед партнерами, ні тим більше перед банком.

Коефіцієнти рентабельності та фінансової стійкості показують чудові результати, які продовжують зростати. Проаналізувавши звітність за перше півріччя можна зробити висновки, що Киселівське ССТ продовжує покращуватися, та добре тримає позиції.

Термін окупності капіталу скоротився з 248 до 6 років, звісно, що 6 років це не самий крутий показник, але в порівнянні з тією ситуацією, яка відбувалася у 2019 році, можна сказати, що це досить непоганий показник, враховуючи становище та досвід інших споживчих товариств в межах тільки нашої області, і не кажучи, яка ситуація зараз в системі споживчих товариств в центральних, а тим більше в східних областях України.

Отже, для Киселівського ССТ на даний момент є повністю рентабельне та стійке до коливань на фінансовому ринку, про що свідчать високі фінансові показники. Все це стало можливим завдяки правильно обраній політиці, реструктуризації та оптимізації роботи товариства.

2.3. Оцінка ліквідності та спроможності погашення заборгованості

«Киселівського ССТ»

Здатність підприємства оперативно перетворювати свої активи на грошові кошти, як у готівковій, так і в безготівковій формі, називають ліквідністю. Ліквідність є одним із ключових показників фінансової стійкості підприємства, адже вона демонструє, наскільки компанія здатна своєчасно виконувати свої зобов'язання перед кредиторами, партнерами та іншими контрагентами

Для підприємства цей показник відображає баланс між величиною високоліквідних активів, таких як грошові кошти, дебіторська заборгованість та короткострокові фінансові вкладення, і сумою короткострокових зобов'язань, до яких відносяться кредити, позики, рахунки до оплати тощо[46, с. 84].

Для оцінки стану ліквідності Киселівського ССТ, давайте проведемо розрахунки на основі фінансової звітності, вказаної в додатках А, Б, В, Г, Д, Е, Ж, З, та дамо коротку характеристику кожному з показників, наведених в табл. 2.7.

Таблиця 2.7.

Показники ліквідності Киселівського ССТ за період з 2019 по 2023 роки

Показник	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	2023 рік	Абсолютне відхилення 2023року до 2019 року (+;-)
Коефіцієнт поточної ліквідності	6,204	1,932	3,888	6,033	6,492	0,288
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	2,492	1,098	3,287	5,594	6,193	3,701
Коефіцієнт швидкої ліквідності	3,799	1,454	3,864	8,328	6,466	2,667
Коефіцієнт загальної ліквідності	6,204	1,932	3,888	6,033	6,492	0,288
Співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості	10,625	18,800	12,275	11,800	11,133	0,508

Коефіцієнт поточної ліквідності висвітлює здатність підприємства покривати короткострокові зобов'язання за рахунок обігових коштів. Середнє значення цього показнику для Киселівського ССТ складає 4,9 за період з 2019 по 2024 рік, цей показник свідчить про те, що у даного підприємства достатньо ресурсів для покриття короткострокових зобов'язань

Коефіцієнт абсолютної ліквідності відображає яку частину короткострокових зобов'язань підприємство може негайно покрити за допомогою найбільш ліквідних активів. Для Киселівського ССТ цей показник в середньому складає 3,7 за 5 років. Такий рівень цього показника свідчить про високий рівень платоспроможності, однак також можна порекомендувати підприємству більш ефективно використовувати кошти, вкладаючи їх наприклад в якісь компанії, чи на даний час допомога нашій країні за допомогою військових облігацій.

Коефіцієнт швидкої ліквідності, це показник що показує спроможність організації погашати зобов'язання негайно за допомогою високоліквідних активів а також за допомогою запасів. У випадку Киселівського ССТ цей показник в середньому дорівнює 4,7. Це свідчить про можливість легко закривати свої зобов'язання, проте знову ж таки, Киселівському ССТ рекомендується ефективніше використовувати кошти, та передивитися на структуру капіталу.

Співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості це коефіцієнт, що показує співвідношення між розмірами надходжень від клієнтів, тобто дебіторське зобов'язання, та суми зобов'язань перед постачальниками, тобто кредиторське зобов'язання.

У Киселівському ССТ спостерігається доволі нетипове значення показника оборотності кредиторської заборгованості, який в середньому становить майже 13. За стандартних умов господарювання таке значення могло б викликати серйозне занепокоєння та свідчити про суттєві проблеми з виконанням зобов'язань перед постачальниками та підрядниками, вказуючи на потенційні затримки у здійсненні платежів та ризики погіршення ділової репутації підприємства.

Проте, детальний аналіз фінансової звітності Киселівського ССТ розкриває зовсім іншу картину. Підприємство демонструє унікальну ситуацію - повну відсутність заборгованості перед постачальниками. Це явище пояснюється специфічними особливостями поточної діяльності організації, а точніше - фактичним призупиненням традиційної торговельної та виробничої діяльності через обставини воєнного часу.

Така ситуація є прямим наслідком вимушеної адаптації підприємства до роботи в умовах війни, коли звичні бізнес-процеси були порушені, а господарська діяльність зазнала суттєвої трансформації. Відсутність активної операційної діяльності природно призвела до мінімізації поточних зобов'язань перед постачальниками, що й відображається у незвичних значеннях фінансових коефіцієнтів.

Варто зазначити, що подібна ситуація, хоч і виглядає нестандартно з точки зору традиційного фінансового аналізу, але є цілком обґрунтованою та раціональною в контексті сучасних реалій функціонування підприємств споживчої кооперації в умовах воєнного стану. Це також демонструє здатність підприємства оперативно адаптувати свою фінансову політику та структуру балансу відповідно до зміни зовнішніх умов господарювання.

Також був проведений аналіз абсолютної платоспроможності Киселівського ССТ в період з 2019 по 2024 рік. Він характеризує можливість підприємства розраховуватися з поточними зобов'язаннями та короткостроковими кредитами за рахунок високоліквідних активів, тобто готівкових чи безготівкових коштів які в даний момент є на підприємстві, дані аналізу зображені в табл. 2.8.

Таблиця 2.8.

Абсолютна платоспроможність Киселівського ССТ за період з 2019 по 2023 роки

Показник	2019	2020	2021	2022	2023	Середній	Абсолютне відхилення 2023року до 2019 року (+;-)
Кошти в національній валюті, тис. грн	166	251,9	279,7	321,1	379	279,54	213
Поточна заборгованість	66,6	229,5	85,1	57,4	61,2	99,96	-5,4
Коефіцієнт платоспроможності	8,17	1,70	4,66	7,36	7,62	5,90	-0,55

Таким чином, проведений глибокий аналіз показників абсолютної платоспроможності Киселівського ССТ за п'ятирічний період демонструє стійку позитивну динаміку. Фінансовий стан підприємства характеризується планомірним покращенням основних показників, що свідчить про ефективність обраної фінансової стратегії та професійність управлінських рішень.

Особливо важливо відзначити, що навіть в умовах значних економічних викликів, спричинених війною, підприємство зуміло не лише зберегти, але й покращити свої фінансові показники. Розміри заборгованості знаходяться на

контрольованому рівні, що свідчить про виважену політику управління фінансовими зобов'язаннями та ефективне використання наявних ресурсів.

Для більш наочного та детального представлення динаміки змін засобів платежу та заборгованості доцільно відобразити ці дані у вигляді графічної візуалізації за допомогою табл. 2.5.:

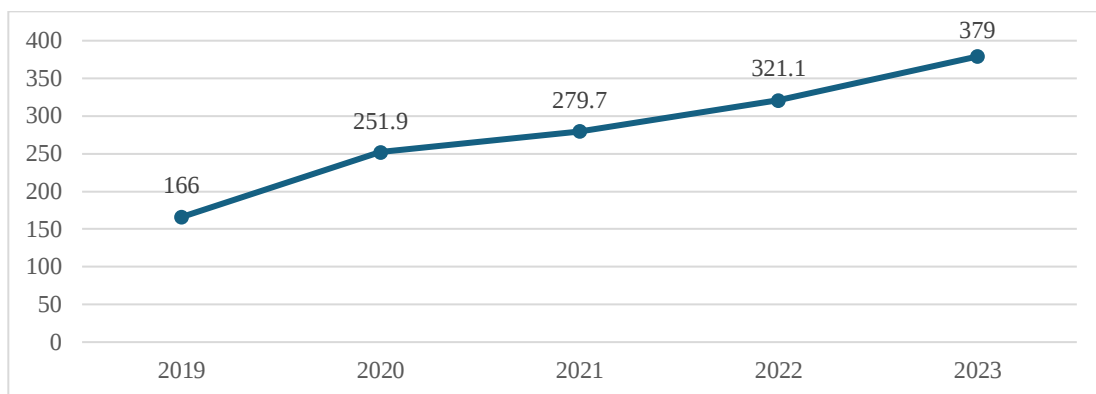

Рис. 2.5. Динаміка коштів в національній валюті в Киселівському ССТ за період з 2019 по 2023 роки

Як ми бачимо на рисунку 2.5. сума коштів Киселівського ССТ в національній валюті стабільно зростає за останні 5 років, що є дуже добре, адже це означає, що підприємство незалежне від кредитів та інших видів позик, а є самостійне.

Також відобразимо поточну заборгованість Киселівського ССТ за період з 2019 по 2024 роки за допомогою табл. 2.6.

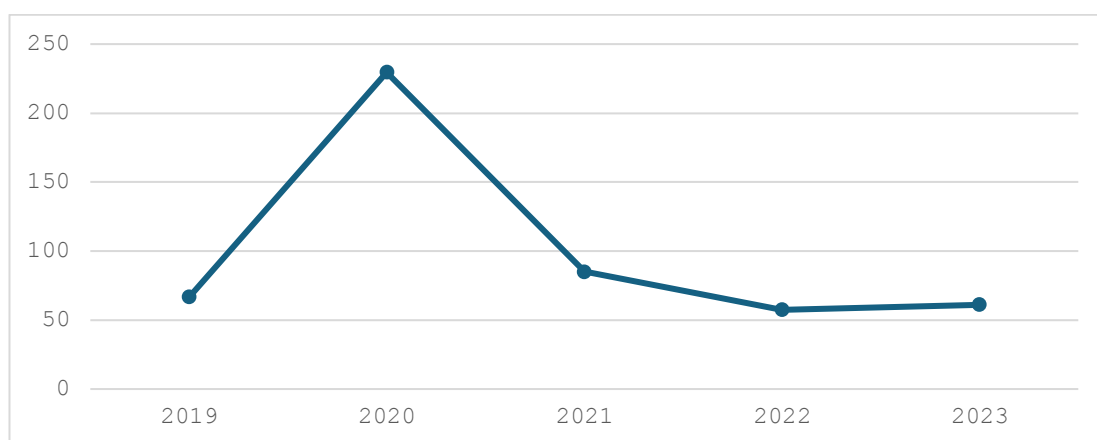

Рис. 2.6. Поточна заборгованість Киселівського ССТ за період з 2019 по 2024 роки

Як ми бачимо на рисунку 2.6., поточна заборгованість знаходиться на невеликому та контрольованому рівні, та крайні два роки тримається приблизно на одному рівні, це значить що ситуація на підприємстві є передбачувана. Скачок у 2020 році викликаний продажом об'єкта нерухомості, а саме авансовими платежами покупця.

Представлена графічна візуалізація чітко демонструє позитивну тенденцію в динаміці фінансових показників підприємства. На графіку можна спостерігати стабільне зростання обсягу засобів платежу при одночасному планомірному зниженні рівня заборгованості. Така динаміка є індикатором ефективного фінансового менеджменту та свідчить про зміцнення фінансової стійкості підприємства.

Варто відзначити, що особливо помітне покращення показників спостерігається в останні роки, що підтверджує здатність підприємства успішно адаптуватися до складних економічних умов та знаходити ефективні рішення для підтримки своєї фінансової стабільності. Це створює надійний фундамент для подальшого розвитку та зміцнення ринкових позицій Киселівського ССТ.

Така позитивна динаміка також свідчить про правильність обраної фінансової стратегії та ефективність впроваджених заходів з оптимізації управління фінансовими ресурсами. Це дає підстави для оптимістичних прогнозів щодо подальшого розвитку підприємства та його здатності успішно долати майбутні економічні виклики.

Підсумовуючи все вище зазначене, можна сказати, що керівництво Киселівського ССТ змогло вирватися з фінансових проблем, та навіть банкрутства. Підприємство пережило значні фінансові коливання в ході своєї діяльності, та продемонструвало всім, що безвихідних ситуацій немає, і завжди можна чимось пожертвувати для відновлення своєї фінансової стійкості. Киселівське ССТ змогло відновити свою прибутковість та платоспроможність, та почати зростати в такий нелегкий час. На сьогоднішній момент, аналізуючи фінансову звітність за три перше півріччя 2024 року, можна сміливо сказати, що

підприємство відновило свою платоспроможність, є ліквідне та прибуткове, і продовжує розвиватися, підлаштовуючись під реалії сьогодення.

Отже, проаналізувавши стан ліквідності та платоспроможності Киселівського ССТ, можна констатувати, що ситуація на підприємстві повністю контрольована, звісно в рамках передбачуваних ситуацій. Під час війни, гарантувати впевненість на найближчі роки дуже важко, тому провівши аналіз за попередні 5 років можна оцінити стан ліквідності та платоспроможності як досить гарний.

Керівництво організації зуміло вирулювати зі скрутного економічного становища до 2020 року, вийшло налагодити роботу шляхом реструктуризації, оптимізації роботи та інших інструментів.

Провівши оцінку показників, хочеться дати пораду керівництву Киселівського ССТ ефективніше використовувати наявні вільні кошти, для отримання більшого прибутку. Найпростішим шляхом вкладання коштів я би виділив покупку військових облігацій, адже окрім того що це досить прибутково, так цим самим Киселівське ССТ допоможе нашій Україні перемогти ворога та вибороти довгоочікувану перемогу над російськими загарбниками.

Висновки до розділу 2

На основі проведення аналізу та оцінки ліквідності Киселівського ССТ за період з 2019 по 2023 роки, можна зробити ряд висновків щодо основних показників:

Щодо показників прибутковості, то для Киселівського ССТ 2021 рік був переломним, адже до цього моменту підприємство було на межі банкрутства, але завдяки правильним діям керівництва, цього не сталося.

Показники фінансової стійкості, а саме коефіцієнт фінансової автономії з 2020 року є вищим за нормативне значення 0,5, а в крайні роки тримається на відмітці 0,88, що означає високу долю власного капіталу в фінансовій структурі організації.

Коефіцієнт фінансової платоспроможності знаходиться на дуже високому рівні, а в 2023 році досягнув рівня 7,62, що є дуже високим показником та показує високу фінансову стійкість.

Що стосується самої ліквідності, то всі показники ліквідності, які були висвітлені в даному аналізі значно перевищують нормативні значення, це говорить про можливість підприємства легко покривати всі свої зобов'язання.

Показники ефективності використання капіталу також знаходяться на хорошому рівні, особливо хочеться відмітити як сильно скоротився термін окупності власного капіталу, з 248 до 6 років за всього 4 роки, це яскравий приклад того, наскільки підвищилася ефективність використання капіталу

Взявши до уваги всі інші показники можна зробити висновки, що Киселівське ССТ показує високі результати роботи за 5 років, адже всі показники показують позитивну тенденцію, що свідчить про те, що підприємству вдалося побороти кризову ситуацію завдяки правильно обраній політиці. Також варто нагадати, що на даний момент Киселівське ССТ не займається торгівельною діяльністю, а основним джерелом доходу є нерухомого майна в оренду.

Виходячи з цього можна запропонувати керівництву Киселівського ССТ ряд рекомендацій для ще більшого покращення становища, головним з них хочеться виділити наступні:

- Покращити ефективність використання тимчасово вільних коштів, наприклад в інвестування їх в військові облігації, тим самим допомогти Україні в такий не легкий час, ну і звісно отримання доходу;
- Розробити стратегію подальшого розвитку з урахуванням досвіду та ситуації в країні;
- Продовжувати оптимізовувати витрати та покращувати ефективність використання вже наявних коштів;
- Розглянути перспективу диверсифікації діяльності для того, щоб не бути залежним тільки від оренди, та не опинитися в скрутному становищі в майбутньому.

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ТА ЗМІЦНЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Напрями оптимізації фінансової стійкості та підвищення платоспроможності і ліквідності підприємства

Основною задачею покращення управління ліквідності та платоспроможності підприємства є оцінка ризику виникнення банкрутства. Визначити, чи має такі ризики конкретна компанія, допоможуть критерії так званого формального та неформального характеру.

Для покращення рівня платоспроможності підприємства потрібно провести роботу над активами, збільшити їх оборотність, реструктурувати дебіторську заборгованість, оптимізувавши терміни їх повернення[45, с. 429].

Але, часто в погоні за гарантованою платоспроможністю, підприємство може перестаратися, і це призводить до накопичення значно більшого резерву ліквідних активів, ніж це потрібно, що в свою чергу призводить до зменшення оборотності капіталу, що призводить до втрати вигоди від інших варіантів альтернативних вкладень.

Що стосується замалої і недостатньої ліквідності, то для вирішення цієї проблеми, потрібно збільшити частку ліквідних активів у структурі підприємства, а як ми визначили раніше, найбільш ліквідними є грошові кошти.

Одним із ефективних методів нарощування власного капіталу підприємства є збільшення його статутного фонду. Цей процес може бути реалізований кількома шляхами. По-перше, це може бути досягнуто шляхом залучення нових учасників до підприємства, які внесуть свій фінансовий вклад у статутний капітал. По-друге, вже існуючі учасники можуть зробити додаткові внески, тим самим збільшуючи свою частку в підприємстві. Третій варіант передбачає реінвестування дивідендів, тобто використання прибутку, який мав би бути розподілений між власниками, для збільшення статутного капіталу. Нарешті, ще одним способом є проведення індексації основних фондів, що

дозволяє переоцінити вартість наявних активів підприємства відповідно до поточних ринкових умов[49, с. 72].

Однак, у процесі управління фінансовою структурою підприємства важливо зазначити, що процес збільшення статутного капіталу не може бути безмежним та має підпорядковуватися чітким економічним та правовим принципам. Існує ряд суттєвих обмежень та факторів, які необхідно враховувати при прийнятті рішень щодо зміни розміру статутного капіталу.

Ключовим фундаментальним принципом є забезпечення відповідності суми статутного капіталу реальній вартості майна, яке знаходиться в активах підприємства. Це базове правило фінансового менеджменту означає, що неможливо здійснювати штучне завищення статутного капіталу без відповідного матеріального забезпечення у вигляді реальних активів підприємства[47, с. 189].

Тому при плануванні змін у розмірі статутного капіталу необхідно дотримуватися принципу економічної обґрунтованості та забезпечувати прозорість усіх операцій. Це дозволить:

- Зберегти фінансову стабільність підприємства;
- Підтримувати довіру інвесторів та партнерів;
- Забезпечити відповідність законодавчим вимогам;
- Створити основу для сталого розвитку.

Оптимальний розмір статутного капіталу повинен визначатися на основі комплексного аналізу всіх факторів та враховувати як поточні потреби підприємства, так і перспективи його розвитку. При цьому важливо забезпечити баланс між достатністю капіталу для ведення діяльності та ефективністю його використання.

Крім того, слід пам'ятати про важливу роль статутного капіталу у випадку ліквідації підприємства. Згідно з законодавством, після задоволення всіх вимог кредиторів, майно, яке залишилося і відповідає сумі статутного капіталу, має бути розподілене між власниками підприємства. Це створює додаткову відповідальність та обмеження щодо розміру статутного капіталу[53].

Враховуючи ці фактори, можна зробити висновок, що максимальним обсягом, до якого може бути збільшений статутний капітал, є сума чистих активів підприємства. Чисті активи представляють собою різницю між загальною вартістю активів підприємства та його зобов'язаннями. Таким чином, ця сума відображає реальну вартість підприємства, яка може бути використана для формування статутного капіталу без ризику створення фіктивного капіталу або порушення прав кредиторів.

Фінансова стабільність підприємства є фундаментальним показником його економічного здоров'я та потенціалу розвитку. Ця стабільність нерозривно пов'язана з величиною власного капіталу компанії, який включає як грошові, так і негрошові активи. Така залежність дозволяє зробити важливий висновок: фінансово стійкий розвиток підприємства є не лише результатом, але й передумовою його економічного зростання.

Варто зазначити, що зв'язок між фінансовою стійкістю та економічним зростанням є двостороннім. З одного боку, фінансова стабільність створює сприятливе середовище для економічного розвитку, визначаючи тенденції та окреслюючи майбутні можливості підприємства. З іншого боку, стає економічне зростання зміцнює фінансову позицію компанії, створюючи позитивний цикл взаємного підсилення.

Для глибшого розуміння динаміки фінансової стійкості підприємства доцільно застосовувати аналіз темпів зростання (ТЗ) ключових фінансових показників. Ці показники є складовими факторної моделі і дозволяють оцінити різні аспекти фінансового стану підприємства. Важливо підкреслити, що кожен з цих показників має свій нормативний ранг, який відображає його відносну важливість у забезпеченні фінансової стійкості. Розглянемо детальніше ієрархію цих показників:

1. Темп зростання власного капіталу (ТЗвк) займає першу позицію. Це пояснюється тим, що власний капітал є основою фінансової незалежності підприємства та його здатності протистояти зовнішнім викликам.

2. На другому місці знаходиться темп зростання активів у грошовій формі (ТЗагф). Висока ліквідність цих активів забезпечує підприємству гнучкість у фінансових операціях та здатність швидко реагувати на зміни ринкової ситуації.

3. Третю позицію посідає темп зростання активів в цілому (ТЗа). Цей показник відображає загальну динаміку розвитку підприємства та його здатність нарощувати свою ресурсну базу.

4. Четверте місце належить темпу зростання активів у негрошовій формі (ТЗангф). Хоча ці активи менш ліквідні, вони є важливими для забезпечення операційної діяльності підприємства.

5. Замикає ієрархію темп зростання позикового капіталу (ТЗпк). Його останнє місце пояснюється тим, що надмірне зростання позикового капіталу може призвести до зниження фінансової стійкості підприємства. Оптимальне співвідношення цих показників можна виразити формулою[53]:

$$ТЗвк > ТЗагф > ТЗа > ТЗангф > ТЗпк$$

Ця формула відображає ідеальну модель розвитку підприємства, де зростання власного капіталу випереджає зростання інших показників. Така динаміка свідчить про здатність підприємства генерувати прибуток, ефективно управляти своїми активами та підтримувати оптимальну структуру капіталу.

Важливо зазначити, що дотримання цієї послідовності не є абсолютним правилом, але слугує орієнтиром для оцінки фінансової стратегії підприємства. У різних галузях та на різних етапах життєвого циклу підприємства ця послідовність може дещо змінюватися, але загальний принцип пріоритетності власного капіталу над позиковим залишається незмінним.

Пояснення такого ранжування темпів зростання базується на наступних принципах:

1. Зростання активів підприємства має перевищувати темпи зростання позикового капіталу, але бути меншим за темпи зростання власного капіталу.

2. Грошові активи повинні зростати швидше, ніж загальні активи. У свою чергу, загальні активи мають зростати швидше, ніж негрошові активи[50].

Аналіз розрахованих темпових значень показників ($1,31 < 4,85 > 0,68 = 0,45 > 0,21$) дозволяє провести їх ранжування за допомогою табл. 3.1. При цьому найвищий темп зростання отримує ранг 1, а найнижчий - ранг 5.

Таблиця 3.1.

Ранжування темпових показників фінансової стійкості Киселівського ССТ

Показник	Значення	Ранг
ТЗ вк	1,31	2
ТЗ агф	4,85	1
ТЗ а	0,68	3
ТЗ ангф	0,45	4
ТЗ пк	0,21	5

Аналіз показників демонструє, що динаміка зростання загальних активів, негрошових активів та позикового капіталу відповідає очікуваним нормативним рангам. Це є позитивним індикатором, який вказує на покращення фінансової стабільності та стійкості підприємства.

Така відповідність нормативам свідчить про збалансований розвиток різних складових фінансового стану компанії, що створює міцну основу для її подальшої діяльності та потенційного росту.

Отже, аналіз темпів зростання ключових фінансових показників дозволяє не лише оцінити поточний стан фінансової стійкості підприємства, але й прогнозувати його майбутній розвиток, виявляти потенційні ризики та можливості для покращення фінансового становища.

Ефективне управління фінансовою стійкістю підприємства є ключовим фактором його успішного функціонування та розвитку. Це включає оптимізацію ліквідності та платоспроможності, збалансоване нарощування власного капіталу, зокрема через збільшення статутного фонду, та постійний моніторинг ключових фінансових показників.

Важливо дотримуватися оптимального співвідношення темпів зростання фінансових показників, де зростання власного капіталу випереджає інші показники. Такий підхід дозволяє не лише оцінювати поточний фінансовий стан,

але й прогнозувати майбутній розвиток, виявляти потенційні ризики та можливості для покращення.

При цьому слід пам'ятати про взаємозв'язок між фінансовою стабільністю та економічним зростанням підприємства, де одне підтримує та стимулює інше. Таким чином, комплексний підхід до управління фінансовою стійкістю забезпечує підприємству здатність генерувати прибуток, ефективно управляти активами, підтримувати оптимальну структуру капіталу та успішно протистояти зовнішнім викликам.

3.2. Управління ключовими аспектами забезпечення фінансової стійкості підприємства

При проведенні факторного аналізу фінансової стійкості підприємства використовується обмежений набір чітких та доступних для розрахунку показників. Метою такого аналізу є не визначення конкретного значення фінансової стійкості (для цього існують стандартні методики), а формування системи взаємопов'язаних індикаторів для оцінки фінансово-господарського стану.

Для проведення факторного аналізу використовуються наступні відносні показники[55, с. 202]:

- співвідношення власного капіталу до загальних активів;
- співвідношення власного капіталу до грошових активів;
- співвідношення грошових активів до позикового капіталу;
- співвідношення позикового капіталу до загальних активів;
- співвідношення власного капіталу до негрошових активів;
- частка негрошових активів у загальній структурі активів.

Такий аналіз дозволяє визначити пріоритетні напрямки для покращення фінансової стійкості підприємства. В основі аналізу лежить дослідження двох ключових категорій - капіталу та активів, кожна з яких розглядається у грошовій та негрошовій формах.

До грошових активів належать:

- грошові кошти та їх еквіваленти;
- поточні фінансові інвестиції;
- інші високоліквідні оборотні активи.

До негрошових активів відносяться:

- необоротні активи;
- виробничі запаси;
- незавершене виробництво;
- готова продукція і товари;
- дебіторська заборгованість;
- витрати майбутніх періодів.

Нарощування власного капіталу підприємства можливе через збільшення статутного капіталу кількома способами:

- залучення нових учасників;
- додаткові внески існуючих учасників;
- реінвестування дивідендів;
- індексація основних фондів.

Однак важливо зауважити, що збільшення статутного капіталу має обмеження, оскільки його розмір повинен відповідати реальній вартості майна в активах підприємства. Це майно є гарантією для власників при ліквідації підприємства після розрахунків з кредиторами. Максимально можливий розмір статутного капіталу визначається сумою чистих активів підприємства.

Головним джерелом доходу для підприємства є продаж товарів і послуг. Прибутковість від реалізації залежить від різних чинників, серед яких найважливішими є обсяг продажів рентабельної продукції, її частка у загальному виробництві, витрати на виробництво та інші фактори[53].

Прибуток компанії демонструє чітку обернену залежність від собівартості виробленої продукції, що є фундаментальним економічним принципом. При зниженні витрат на виробництво спостерігається пропорційне збільшення прибутку, і навпаки – зростання собівартості неминуче призводить до скорочення прибуткової частини. Для досягнення максимізації прибутку та оптимізації

собівартості продукції підприємству необхідно впроваджувати комплексний підхід до управління витратами на всіх етапах виробничого процесу.

У процесі оптимізації витрат критично важливо застосовувати стратегічний підхід, зосереджуючись на тих напрямках, які забезпечать довгострокову прибутковість та сталий розвиток підприємства. Особливу увагу варто приділити наступним аспектам:

1. Інвестиції в науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи (НДДКР):

- Розробка нових технологічних рішень;
- Вдосконалення існуючих виробничих процесів;
- Створення інноваційних продуктів з вищою доданою вартістю.

2. Впровадження технологічних інновацій:

- Автоматизація виробничих процесів;
- Використання енергоефективних технологій;
- Оптимізація логістичних ланцюгів;
- Впровадження систем контролю якості.

3. Розвиток людського капіталу:

- Підвищення кваліфікації персоналу;
- Впровадження систем мотивації та заохочення інноваційних ідей;
- Створення культури безперервного вдосконалення.

4. Оптимізація ресурсного забезпечення:

- Пошук альтернативних постачальників;
- Впровадження ресурсозберігаючих технологій;
- Мінімізація відходів виробництва;
- Використання вторинної сировини.

Такий комплексний підхід до оптимізації витрат дозволяє досягти значного економічного ефекту без погіршення якості продукції. Більше того, інвестиції в технологічний розвиток та інновації часто призводять до підвищення якості продукції при одночасному зниженні собівартості завдяки[58]:

- Зменшенню кількості браку;

- Підвищенню продуктивності праці;
- Скороченню енергоспоживання;
- Оптимізації використання сировини та матеріалів.

Особливо важливо підкреслити, що економія на критично важливих процесах, таких як контроль якості, технічне обслуговування обладнання чи навчання персоналу, може призвести до негативних наслідків у довгостроковій перспективі. Тому при розробці програм оптимізації витрат необхідно враховувати не лише короткострокові фінансові показники, але й довгострокові стратегічні цілі підприємства.

Успішна реалізація програми оптимізації витрат вимагає системного підходу та постійного моніторингу результатів. Це дозволяє своєчасно виявляти неефективні процеси та впроваджувати коригувальні заходи, забезпечуючи стійке покращення фінансових показників підприємства у довгостроковій перспективі.

Покращення внутрішньої організації роботи є ще одним ключовим фактором збільшення прибутку. Фінансові керівники повинні регулярно аналізувати дебіторську та кредиторську заборгованість для своєчасного виявлення порушень термінів погашення. Це може призвести до зменшення штрафів, уникнення санкцій за несвоєчасні платежі та скорочення обсягу сумнівної та безнадійної дебіторської заборгованості[56, с. 902].

Фундаментальним та найбільш значущим джерелом формування прибутку будь-якого підприємства виступає реалізація виробленої продукції та надання послуг споживачам. Варто зазначити, що прибутковість від реалізаційної діяльності знаходиться під впливом цілої низки взаємопов'язаних факторів. Серед ключових чинників особливу увагу слід приділити таким аспектам, як: загальний обсяг реалізованої продукції, що має позитивний рівень рентабельності; питома вага такої продукції у загальному асортименті виробництва; виробнича та повна собівартість одиниці продукції; ринкова кон'юнктура та інші важливі показники.

Необхідно підкреслити наявність оберненої залежності між величиною прибутку підприємства та рівнем собівартості виготовленої продукції. Ця економічна закономірність проявляється у тому, що будь-яке скорочення собівартості неминуче призводить до пропорційного збільшення прибутку, в той час як зростання витрат на виробництво зменшує фінансовий результат діяльності.

З огляду на це, першочерговим завданням менеджменту підприємства у контексті максимізації прибутку постає системна оптимізація витрат виробничої та операційної діяльності. При цьому важливо дотримуватися стратегічного підходу до скорочення витрат - всі заходи з оптимізації мають бути ретельно проаналізовані з точки зору їх довгострокового впливу на фінансові результати підприємства.

Одним із найбільш перспективних напрямів оптимізації витрат є інвестування у науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи (НДДКР), а також впровадження інноваційних технологічних рішень. Такі капіталовкладення, хоча і потребують значних початкових витрат, у довгостроковій перспективі здатні забезпечити істотне зниження собівартості продукції при збереженні або навіть підвищенні її якісних характеристик. Це, в свою чергу, створює міцну основу для сталого зростання прибутковості підприємства та посилення його конкурентних позицій на ринку.

Крім того, важливим аспектом є постійний моніторинг та аналіз структури витрат, пошук резервів їх оптимізації, впровадження енергоефективних технологій та раціоналізація використання всіх видів ресурсів підприємства.

Фінансовий стан підприємства характеризується комплексною системою взаємопов'язаних показників, серед яких фундаментальне значення має величина власного капіталу. Структура власного капіталу, що включає як монетарні (грошові кошти, фінансові інвестиції, дебіторську заборгованість), так і немонетарні активи (основні засоби, нематеріальні активи, виробничі запаси), відіграє визначальну роль у забезпеченні фінансової стабільності суб'єкта господарювання.

Існує чітко виражена двостороння залежність між фінансовою стійкістю та економічним зростанням підприємства. З одного боку, досягнення та підтримання належного рівня фінансової стійкості створює необхідний фундамент для сталого економічного розвитку, розширення виробничих потужностей, освоєння нових ринків збуту та реалізації інвестиційних проектів. Це дозволяє підприємству формувати оптимальну структуру капіталу, ефективно управляти грошовими потоками та забезпечувати достатній рівень платоспроможності.

З іншого боку, позитивна динаміка економічного зростання, що проявляється у збільшенні обсягів виробництва та реалізації продукції, підвищенні продуктивності праці, впровадженні інноваційних технологій, безпосередньо впливає на зміцнення фінансової стійкості підприємства. Це відбувається завдяки зростанню прибутковості, накопиченню власних фінансових ресурсів та формуванню додаткових резервів для подальшого розвитку.

З метою глибокого аналізу та прогнозування тенденцій розвитку фінансової стійкості підприємства доцільно застосувати комплексний підхід, базований на дослідженні темпів зростання (ТЗ) ключових показників, інтегрованих у факторну модель. Такий методологічний підхід дозволяє не лише оцінити поточний фінансовий стан, але й виявити потенційні загрози та можливості, що можуть вплинути на стійкість підприємства у майбутньому.

Отже, використання темпових показників у факторному аналізі надає можливість:

- визначити динаміку змін окремих компонентів фінансової стійкості;
- встановити причинно-наслідкові зв'язки між різними фінансовими індикаторами;
- оцінити ефективність управлінських рішень щодо формування та використання фінансових ресурсів;
- розробити обґрунтовані рекомендації щодо покращення фінансового стану підприємства.

Таким чином, системний аналіз взаємозв'язку фінансової стійкості та економічного зростання, підкріплений кількісною оцінкою темпів зростання релевантних показників, створює надійну інформаційну базу для прийняття стратегічних управлінських рішень, спрямованих на забезпечення довгострокового сталого розвитку підприємства.

3.3. Статистична модель оцінки впливу фінансових інструментів на покращення платіжної спроможності підприємства

У сучасних економічних умовах здійснення господарської діяльності підприємства характеризується складною системою фінансово-економічних взаємовідносин з різноманітними контрагентами - постачальниками, покупцями, підрядниками та іншими партнерами. Специфіка ринкових механізмів та усталена практика ведення бізнесу часто передбачають наявність часового розриву між моментом передачі товарно-матеріальних цінностей або надання послуг та моментом їх фактичної оплати. Саме внаслідок такої асинхронності товарних і грошових потоків виникає дебіторська заборгованість.

Дебіторська заборгованість, представляючи собою фінансові вимоги підприємства до інших юридичних та фізичних осіб, має подвійну економічну природу. З одного боку, вона є природним елементом господарського обороту та може використовуватися як інструмент збільшення обсягів реалізації через надання комерційного кредиту покупцям. З іншого боку, наявність значної дебіторської заборгованості створює цілий комплекс фінансово-економічних ризиків для підприємства.

Несвоєчасне погашення контрагентами своїх зобов'язань за відвантажену продукцію, виконані роботи чи надані послуги призводить до суттєвого погіршення фінансового стану підприємства-кредитора, що проявляється у наступних негативних наслідках[60]:

1. Зниження рівня ліквідності та платоспроможності через іммобілізацію оборотних коштів у дебіторській заборгованості;

2. Збільшення потреби у додаткових джерелах фінансування для підтримки безперервності операційного циклу;
3. Зростання фінансових витрат, пов'язаних із залученням позикового капіталу для компенсації дефіциту власних оборотних коштів;
4. Підвищення ризику виникнення касових розривів та порушення власних платіжних зобов'язань підприємства.

Особливо небезпечним є той факт, що грошові кошти, тимчасово вилучені з господарського обороту підприємства у формі дебіторської заборгованості, піддаються постійному впливу інфляційних процесів. Це призводить до поступового знецінення заборгованості та зменшення її реальної вартості з плином часу. У випадку тривалої прострочки платежів або взагалі непогашення заборгованості у встановлені договірні терміни, підприємство не лише втрачає частину своїх активів, але й зазнає додаткових збитків через:

- Втрату потенційного доходу від альтернативного використання іммобілізованих коштів;
- Зниження купівельної спроможності отриманих із затримкою платежів внаслідок інфляції;
- Витрати на юридичний супровід процедур стягнення заборгованості;
- Формування резервів сумнівних боргів, що зменшує фінансовий результат діяльності.

Враховуючи вищезазначене, ефективне управління дебіторською заборгованістю стає одним із пріоритетних завдань фінансового менеджменту підприємства, що вимагає розробки комплексної політики кредитування покупців, впровадження дієвих механізмів моніторингу та контролю платіжної дисципліни, а також своєчасного вжиття заходів щодо попередження виникнення безнадійних боргів.

Для забезпечення фінансової стабільності та покращення ліквідності підприємства впроваджується комплексна система управління грошовими потоками. Експерти в галузі фінансового менеджменту виділяють такі основні аспекти цього процесу:

- 1) Підтримка достатнього рівня грошових коштів для своєчасних розрахунків;
- 2) Моніторинг руху грошових коштів з урахуванням сезонності;
- 3) Формування фінансового буфера для можливого розширення бізнесу;
- 4) Удосконалення взаєморозрахунків з партнерами, включаючи кредитну політику;
- 5) Створення фінансових резервів на випадок непередбачених ситуацій;
- 6) Гнучке управління вільними коштами через інвестування в ліквідні активи[59].

Фінансова стійкість є комплексною характеристикою підприємства, що відображає його здатність стабільно функціонувати та розвиватися, зберігаючи оптимальне співвідношення активів і пасивів в умовах мінливого економічного середовища. Вона формується під впливом результатів операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства, а також залежить від ефективності використання всіх видів наявних ресурсів: матеріальних, трудових, фінансових та інформаційних.

У сучасних ринкових умовах, що характеризуються високим рівнем конкуренції та економічної невизначеності, традиційний підхід до оцінки фінансового стану підприємства, заснований виключно на періодичному аналізі балансу, вже не відповідає вимогам ефективного управління. Натомість виникає потреба у запровадженні системи щоденного моніторингу та контролю за станом фінансових ресурсів підприємства, що включає: оперативний аналіз, тактичний рівень управління та стратегічний фінансовий менеджмент.

Для поліпшення управління фінансовою стійкістю підприємства пропонуються такі заходи:

- Оптимізація портфеля ліквідних активів;
- Зниження накладних витрат;
- Раціональне використання залучених коштів;
- Ефективне управління дебіторською заборгованістю;
- Модернізація виробничих процесів та методів організації праці.

При проведенні детального аналізу ліквідності необхідно визначити взаємозв'язки між різними факторами впливу. Науковці, зокрема Федорович Р.В., розглядають вплив окремих чинників на показники платоспроможності в рамках детермінованого аналізу фінансового стану. Схема впливу фінансових інструментів на підвищення платоспроможності підприємства представлена на рис. 3.1.

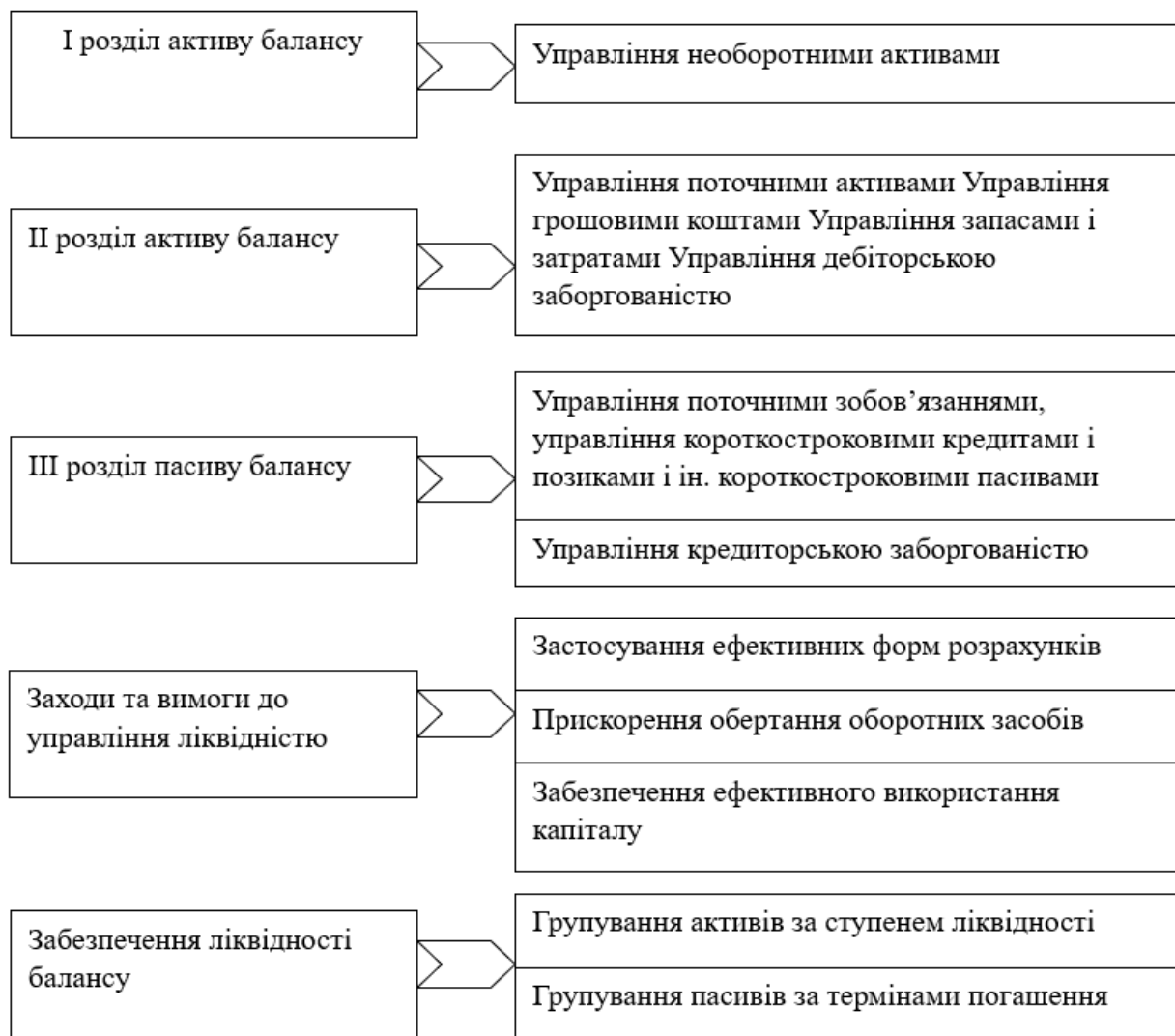

Рис. 3.1 Схема впливу фінансових інструментів на підвищення платоспроможності підприємства

Для підвищення надійності та економічної стійкості підприємства можна виокремити такі ключові напрямки діяльності:

- Посилення фінансової дисципліни та оптимізація розрахунково-платіжних операцій;
- Диверсифікація діяльності, розширення спектру послуг та збільшення обсягів виробництва;
- Активна участь у тендерах та конкурсах інвестиційних проектів;
- Вдосконалення системи розрахунків із замовниками за виконані роботи;
- Модернізація виробничих процесів, впровадження інноваційних ресурсо- та енергозберігаючих технологій;
- Підвищення якості продукції відповідно до ринкових вимог для посилення конкурентоспроможності;
- Впровадження ефективних систем матеріального та нематеріального стимулювання працівників, вирішення соціальних питань колективу[58].

Конкурентне середовище є потужним стимулом для підвищення ефективності виробництва. Тому підприємству необхідно:

- постійно аналізувати ринкові тенденції;
- відстежувати рівень та особливості конкуренції між усіма учасниками ринку: виробниками, постачальниками, посередниками та споживачами;
- розробити критерії для швидкого прийняття тактичних і стратегічних рішень;
- при формуванні стратегії підприємства важливу роль відіграє маркетинг, який передбачає;
- всебічне дослідження ринку та його вимог;
- оцінку виробничих, збутових та експортних можливостей підприємства;
- планування товарної політики з урахуванням ринкового попиту та потенціалу підприємства;
- управління та контроль маркетингової діяльності.

Такий комплексний підхід дозволить підприємству ефективно адаптуватися до ринкових умов та забезпечити стійке економічне зростання.

Отже, для збільшення прибутковості та оптимізації фінансового стану Киселівському ССТ рекомендується вжити наступних заходів:

1. Реалізація надлишкових активів:

- Продаж зайвих основних засобів та обладнання, не пов'язаних з основною діяльністю;

- Реалізація неліквідних активів за ринковими цінами.

2. Запобігання нестачі власних оборотних засобів:

- Створення резервних фондів;

- Проведення індексації активів;

- Контроль структури обігових коштів;

- Розробка виваженої фінансової політики підприємства.

3. Оптимізація поточної ліквідності:

- Забезпечення прибутковості діяльності компанії та її зростання;

- Дотримання фінансового правила: фінансування необоротних активів за рахунок довгострокових, а не короткострокових кредитів;

- Здійснення інвестиційних вкладень в межах отриманого прибутку та залучених довгострокових інвестицій, враховуючи стан чистого оборотного капіталу;

- Оптимізація обсягу запасів незавершеного виробництва для підвищення ліквідності оборотних активів.

Ці заходи допоможуть Киселівському ССТ покращити фінансовий стан, збільшити прибутковість та забезпечити стабільну ліквідність підприємства.

Висновки до розділу 3

Проведений поглиблений аналіз фінансової стійкості підприємства дозволив виявити низку істотних факторів, що чинять деструктивний вплив на загальний рівень фінансової стабільності суб'єкта господарювання. Ключовими

проблемними аспектами виступають незадовільні значення показників співвідношення власного капіталу до активів у грошовій формі та співвідношення позикового капіталу до загальної вартості активів підприємства. Такі диспропорції у структурі капіталу створюють суттєві загрози для фінансової незалежності підприємства та його здатності підтримувати стабільну господарську діяльність у довгостроковій перспективі.

З метою нівелювання виявлених негативних тенденцій та зміцнення фінансової стійкості підприємства запропоновано комплексну програму заходів, спрямованих на оптимізацію структури капіталу шляхом збільшення частки власних фінансових ресурсів. Першочергового значення набуває реалізація стратегії нарощування власного капіталу через механізми збільшення статутного фонду, що дозволить створити надійну основу для фінансової автономії підприємства та знизити його залежність від зовнішніх джерел фінансування.

Паралельно з цим, суттєвим напрямом зміцнення фінансової стійкості виступає підвищення загальної прибутковості діяльності підприємства. Це передбачає реалізацію комплексу взаємопов'язаних заходів, що охоплюють оптимізацію виробничої програми через нарощування обсягів виробництва та реалізації рентабельної продукції, раціоналізацію структури витрат шляхом зниження собівартості продукції, а також удосконалення діяльності фінансової служби підприємства для забезпечення більш ефективного управління фінансовими потоками та ресурсами.

Важливим елементом запропонованої програми виступає також підвищення ефективності управління оборотними активами підприємства, особливо в частині оптимізації політики управління дебіторською заборгованістю. Впровадження сучасних підходів до управління оборотним капіталом дозволить прискорити його оборотність, зменшити потребу у додаткових джерелах фінансування та покращити показники ліквідності підприємства.

Реалізація запропонованого комплексу заходів створить необхідні передумови для досягнення оптимального співвідношення власних та позикових

коштів, забезпечить зміцнення фінансової незалежності підприємства та сприятиме формуванню стійкого фінансового стану, здатного протистояти негативним впливам зовнішнього середовища. Це, в свою чергу, забезпечить основу для сталого розвитку підприємства та підвищення його конкурентоспроможності на ринку.

Розширю та деталізую запропоновані заходи щодо вдосконалення кредитної політики та управління оборотними активами Киселівського ССТ:

В рамках комплексного підходу до оптимізації фінансового стану Киселівського ССТ розроблено структуровану програму формування ефективної кредитної політики підприємства, що передбачає послідовну реалізацію взаємопов'язаних етапів:

По-перше, фундаментального значення набуває встановлення оптимальних параметрів комерційного кредитування, що включає науково обґрунтоване визначення термінів надання відстрочки платежу та розробку гнучкої системи знижок за дострокову оплату. Така система створює економічні стимули для клієнтів здійснювати своєчасні розрахунки та сприяє прискоренню оборотності дебіторської заборгованості.

По-друге, принципово важливим елементом кредитної політики виступає впровадження комплексної методики оцінки кредитоспроможності та рейтингування надійності потенційних покупців. Запропоновано інноваційний підхід до визначення класу надійності контрагентів, базований на порівнянні фактичних темпів їх розвитку з еталонними значеннями через розрахунок коефіцієнта рангової кореляції та застосування шкали Чеддока. Це дозволяє об'єктивно оцінити фінансовий стан та платіжну дисципліну потенційних дебіторів.

По-третє, процес прийняття рішень щодо надання комерційного кредиту доповнено важливим критерієм оцінки ймовірності формування довгострокових партнерських відносин з клієнтом через аналіз потенціалу повторних замовлень. Такий підхід забезпечує стратегічну спрямованість кредитної політики на

формування стабільної клієнтської бази та розвиток довгострокового співробітництва з надійними партнерами.

По-четверте, невід'ємною складовою ефективної кредитної політики є створення дієвої системи моніторингу та контролю за погашенням дебіторської заборгованості. Це передбачає регулярний аналіз стану розрахунків, виявлення проблемної заборгованості на ранніх стадіях та оперативне вжиття заходів щодо її інкасації.

По-п'яте, запропоновано методику комплексної оцінки ефективності кредитної політики, що дозволяє визначити її вплив на ключові фінансові показники діяльності підприємства та своєчасно вносити необхідні корективи.

Таким чином, реалізація розробленої програми вдосконалення кредитної політики та управління оборотними активами створить необхідні передумови для зміцнення фінансового стану Киселівського ССТ та забезпечення його сталого розвитку в довгостроковій перспективі. Запропоновані заходи характеризуються системністю, комплексністю та практичною спрямованістю, що підвищує ймовірність їх успішної реалізації та досягнення очікуваних результатів.

ВИСНОВКИ

У ході написання дослідження було опрацьовано теоретичні та методологічні аспекти аналізу й управління ліквідністю та платоспроможністю підприємства. Зокрема, було висвітлено зміст, важливість і сучасну актуальність аналізу ліквідності й платоспроможності організації. Встановлено, що головна мета управління ліквідністю та платоспроможністю полягає в отриманні обмеженої кількості основних індикаторів, які забезпечують об'єктивне та точне відображення фінансового становища підприємства, включаючи його прибутки та збитки, динаміку структури активів і пасивів, а також стан розрахунків із дебіторами та кредиторами. Було досліджено методичні підходи до аналізу ліквідності й платоспроможності. Підкреслено, що вирішення специфічних завдань фінансового аналізу потребує застосування комплексу спеціальних методів, які забезпечують можливість кількісної оцінки окремих аспектів діяльності сільськогосподарського підприємства.

Дослідження виявило різноманітні фактори впливу на ліквідність та платоспроможність підприємства. До них належать: масштаби підприємства та специфіка його діяльності, особливості розрахункових відносин з контрагентами, стан та вартість запасів, рівень дебіторської заборгованості, наявність потенціалу для інвестування, можливості вкладень за рахунок майбутніх грошових надходжень, а також сезонність сільськогосподарського виробництва.

Було розроблено рейтингову систему оцінки факторів, що визначають рівень ліквідності та платоспроможності аграрного підприємства. Встановлено суттєвий вплив концептуальних основ прийняття управлінських рішень на фінансову стійкість підприємства. Визначення стратегічних орієнтирів сприяє вдосконаленню системи управління, залученню всіх управлінських ланок та посиленню платоспроможності через ефективне управління фінансовими потоками у взаємодії з бізнес-партнерами.

Ключове завдання управління ліквідністю та платоспроможністю полягає у досягненні такого фінансового стану, який забезпечує своєчасне та повне виконання боргових зобов'язань підприємства.

За результатами проведеного всебічного дослідження було сформовано та запропоновано інноваційну систему вдосконалених методологічних підходів, спрямованих на оптимізацію управління ліквідністю та значне посилення рівня платоспроможності сільськогосподарського підприємства. Розроблені методики враховують специфіку аграрного сектору та сучасні виклики ринкового середовища.

У процесі дослідження значну увагу було зосереджено на створенні ефективного механізму використання широкого спектру фінансових важелів та інструментів, які забезпечують стале зростання платоспроможності підприємства у стратегічній перспективі. Запропонований механізм базується на комплексному підході до управління фінансовими ресурсами та враховує взаємозв'язок між різними аспектами фінансової діяльності підприємства.

Розроблена система включає чіткі критерії оцінки ефективності управлінських рішень та передбачає можливість гнучкого реагування на зміни зовнішнього середовища. Це дозволяє підприємству підтримувати оптимальний рівень ліквідності та забезпечувати стабільне фінансове становище навіть в умовах економічної нестабільності.

В рамках дослідження було запропоновано інноваційний підхід до оцінки стану платоспроможності підприємства через застосування спеціально розробленої імітаційної моделі руху грошових коштів, яка дозволяє здійснювати детальний аналіз та прогнозування фінансових потоків протягом процедури реорганізації боргових зобов'язань. Дана модель враховує специфіку сільськогосподарського виробництва та дозволяє оптимізувати управління ліквідністю з урахуванням сезонних коливань.

Практична цінність запропонованих методичних рекомендацій була підтверджена через проведення детальних розрахунків прогнозного балансу Киселівського ССТ. Результати моделювання переконливо довели, що

підприємство має значний потенціал для розширення джерел фінансування та залучення додаткових коштів, необхідних для подальшого розвитку. Це свідчить про ефективність розроблених підходів та їх практичну застосовність для підвищення фінансової стійкості сільськогосподарських підприємств.

За результатами аналізу рентабельності підприємства встановлено, що 2020 рік характеризувався низькими показниками через складний період у діяльності компанії.

Натомість протягом 2021-2023 років спостерігається суттєве покращення - показники рентабельності досягли нормативних значень і демонструють високий рівень, що свідчить про ефективне використання активів та власного капіталу, а також про результативність загальної господарської діяльності підприємства.

Поглиблений аналіз фінансової стійкості дозволив ідентифікувати ключові фактори негативного впливу та розробити відповідні рекомендації щодо їх усунення. Зокрема, виявлено, що на погіршення фінансової стійкості підприємства суттєво впливає зниження коефіцієнтів співвідношення власного капіталу до грошових активів та позикового капіталу до загальних активів підприємства.

Для оптимізації структури капіталу та подальшого зміцнення фінансової стійкості підприємство має значний потенціал у нарощуванні грошових активів, що дозволить ефективно управляти позиковим капіталом. Аналіз динаміки фінансової стійкості показав, що підприємство має можливості для покращення свого фінансового стану у майбутньому через реструктуризацію довгострокових зобов'язань та оптимізацію їх частки у загальній структурі заборгованості. З метою забезпечення стабільних виплат за довгостроковими зобов'язаннями підприємство має перспективи щодо збільшення власного капіталу шляхом формування резервного капіталу, що відкриває нові можливості для фінансового зростання.

Отже, впровадження комплексної та науково обґрунтованої системи управління оборотними активами матиме багатовекторний позитивний вплив на фінансово-господарську діяльність Киселівського ССТ. Зокрема, оптимізація

структури та обсягів оборотних активів дозволить суттєво прискорити швидкість обертання капіталу підприємства, що безпосередньо сприятиме підвищенню його доходності.

Крім того, раціоналізація політики управління запасами та дебіторською заборгованістю призведе до помітного скорочення поточних витрат на зберігання та обслуговування оборотних активів. Це, в свою чергу, створить передумови для зростання чистого прибутку підприємства та покращення показників рентабельності виробничої діяльності.

У довгостроковій перспективі запропоновані заходи забезпечать посилення фінансової гнучкості підприємства, розширять його можливості щодо маневрування фінансовими ресурсами та підвищать адаптивність до змін ринкового середовища. Таким чином, ефективне управління оборотними активами стане потужним інструментом зміцнення фінансового становища Киселівського ССТ та основою для його подальшого сталого розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 №996-XIV: станом на 3 верес. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 27.10.2024).
2. Аніловська Г. Я., Висоцька І. Б. Фінанси підприємств : навч. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2018. 440 с.
3. Ареф'єва О. В., Городинська Д. М. Управління економічною стійкістю підприємств: монографія. Київ: Європейський університет, 2011. 229 с.
4. Батракова Т. І., Конєв В. В. Рання діагностика та фінансовий аналіз стану підприємства як частина антикризисного управління. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки. 2016. Вип. 17(2). С. 57-59.
5. Бержанір І. А. Аналіз ліквідності як важливий етап оцінки фінансового стану підприємств. Фінанси, облік, банки. 2014. № 1(20). С. 44-49.
6. Бержанір І. А. Діагностика показників ліквідності підприємств. Фінансове забезпечення сталого розвитку економіки України: колективна монографія / за ред. М. А. Слатвінського. Умань: ФОП Жовтий О. О., 2016. С. 151-156.
7. Білик М. Д., Котов І. Л. Фінансовий стан підприємства: теорія, методика. Формування ринкових відносин в Україні. 2013. № 5. С. 86-92.
8. Бланк І. А. Фінансовий менеджмент: навч. курс. 4-те вид., перероб. і доп. Київ: Ніка-Центр, 2016. 656 с.
9. Бугай В. З., Білий Є. Л. Удосконалення методичного підходу щодо оцінки поточної ліквідності балансу підприємства. Вісник Запорізького національного університету. 2009. № 1(4). С. 28-33.
10. Бугай В. З., Шуравіна А. В. Роль ліквідності як інструменту формування фінансової безпеки підприємства. Вісник Запорізького національного університету. 2014. № 2(22). С. 235-243.

11. Вдовенко Л. О. Економічна сутність та значення кредитоспроможності підприємств. Облік і фінанси. 2016. № 1. С. 108-111.
12. Вовк В. Ліквідність та платоспроможність: економічна суть та експертна оцінка. Галицький економічний вісник. 2016. № 3. С. 169-173.
13. Гасій О. В., Зосімов І. П. Фінансовий стан суб'єкта підприємництва: сутність та оцінка. Перспективи модернізації економіки та фінансової системи України: матеріали міжнар. наук.-практич. конф. Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2018. С. 92-94.
14. Готра В. В., Ріпич В. В., Дячок А. В. Діагностика фінансового стану підприємства та шляхи його покращення. Економіка і суспільство. 2017. № 8. С. 219-223.
15. Громова А. Є., Крамаренко К. В., Рудик Т. О. Аналіз фінансового стану підприємства з огляду ефективного використання фінансових ресурсів. Молодий вчений. 2016. № 5(32). URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/5/12.pdf> (дата звернення: 27.10.2024).
16. Гудзь Т. П. Економіко-математичне моделювання взаємозв'язку конкурентоспроможності та фінансової рівноваги машинобудівних підприємств України. 2018. С. 305-317.
17. Давиденко Н. М. Ліквідність та платоспроможність як показники ефективності фінансового менеджменту підприємств. Актуальні проблеми економіки. 2015. № 2(44). С. 36-41.
18. Денисенко М. П., Зазимов О. В. Основні аспекти оцінки фінансового стану підприємств. Агросвіт. 2015. № 10. С. 52-58.
19. Державна служба статистики України. Офіційний веб-сайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 27 жовтня 2024).
20. Докієнко Л. М. Концептуальні підходи до комплексної діагностики фінансової стійкості підприємства. Підприємництво та інновації. 2020. Вип. 14. С. 25-31.
21. Дорошенко А. П. Оцінка ліквідності та платоспроможності в контексті діагностики загального фінансового стану підприємства. Ефективна

економіка. 2013. № 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1805> (дата звернення: 27.10.2024).

22. Економіка підприємства: підручник / за заг. ред. С. Ф. Покропивного. Київ: КНЕУ, 2012. 528 с.

23. Животок Е. Б. Фінансовий стан підприємства та шляхи його покращення. Фінанси, страхування і біржова діяльність. 2017. № 1. С. 36-39.

24. Зянько В. В., Єпіфанова І. Ю. Фінансовий аналіз та звітність: практикум. Вінниця: ВНТУ, 2018. 83 с.

25. Іляш О. І., Гринкевич С. С. Економіка праці та соціально-трудоі відносини: навч. посіб. Київ: Знання, 2014. 476 с.

26. Кириленко Л. В., Шмиголь Н. М., Антонюк А. А. Використання моніторингу в системі управління діяльністю підприємством. Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. 2017. № 6(99). С. 63-67.

27. Кльоба Р. Л. Маркетинговий підхід до вдосконалення управління діяльністю підприємства. Науковий вісник НЛТУ України. 2016. Вип. 19.3. С. 196-214.

28. Кнейслер О. В. Фінансовий менеджмент: підручник / за ред. О. В. Кнейслер. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 477 с.

29. Князь С. В. Фінансова рівновага як механізм забезпечення економічної безпеки підприємства: монографія / за наук. ред. С. В. Князя. Львів: Левада, 2022. 372 с.

30. Кокуна Д. М. Фінансове прогнозування, як основа фінансових планів підприємства. URL: http://vlp.com.ua/files/86_0.pdf (дата звернення: 27.10.2024).

31. Коріньок Я. О. Сутність фінансової стабільності та особливості її прояву. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2015. Вип. 11(2). С. 126-130.

32. Коцеруба Н. В. Інформаційне забезпечення аудиту фінансової стійкості та платоспроможності підприємства. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2019. Вип. 27. С. 78-21. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/27_1_2019ua/17.pdf

33. Коцко Т. А., Галузінська А. В. Економічна стійкість підприємства як фундаментальна передумова забезпечення його конкурентоспроможного розвитку. Бізнес, Інновації, Менеджмент: проблеми та перспективи. URL: <http://confmanagement.kpi.ua/proc/article/view/230474> (дата звернення: 27.10.2024).
34. Лагун М. І. Комплексна оцінка ефективності фінансово-господарської діяльності економічного суб'єкта. URL: http://iee.org.ua/files/alushta/95-lagunkompleksna_ozinka.pdf (дата звернення: 27.10.2024).
35. Ладунка І. С., Кучеренко Є. А. Шляхи покращення фінансового стану підприємства в сучасних економічних умовах. Економіка і суспільство. 2016. № 5. С. 185-188.
36. Лактіонова О. А. Гнучкість фінансової системи: методологія, оцінка та вектори забезпечення: монографія. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2016. 400 с.
37. Люта О. В., Пігуль Н. Г., Глядько К. Теоретичні засади управління ліквідністю та платоспроможністю підприємств. Вісник СумДУ. Серія: Економіка. 2019. № 4. С. 14-23.
38. Майборода О. Є., Косарева І. П., Каранда О. М. Концептуальні засади управління платоспроможністю підприємства. Молодий вчений. 2017. № 3. С. 793-797.
39. Матвеев В. В. Шляхи підвищення конкурентного потенціалу виноробних підприємств в Україні. Інтелект ХХІ. 2015. № 1. С. 35-41.
40. Мельник С. І. Управління фінансовою безпекою підприємств: теорія, методологія, практика: монографія. Львів: Растр-7, 2020. 383 с.
41. Міщук Г. Ю., Джигар Т. М., Шишкіна О. О. Економічний аналіз: навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2017. 156 с.
42. Панасюк Б. М., Шулик Ю. В. Оцінка та шляхи покращення фінансового стану підприємства. Науковий блог. 2019. № 3. С. 141-148.
43. Равенков А. Фінансове планування на підприємстві. Проблеми теорії та практики управління. 2015. № 4. С. 72-78.

44. Сабадаш Л. Оцінювання факторів впливу на економічну стійкість підприємства в кризових умовах. Інноваційна економіка. 2020. № 1-2. С. 117-124. DOI: <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2020.1-2.17> (дата звернення: 27.10.2024).
45. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навч. посіб. 3-тє вид., випр. і доп. Київ: Знання, 2017. 668 с.
46. Савчук Я. О. Моделювання фінансової діагностики підприємства. Інфраструктура ринку. 2017. Вип. 3. С. 83-88.
47. Сирота В. С. Корпоративна соціальна відповідальність в системі економічної безпеки підприємств: дис. ... канд. екон. наук. Київ, 2016. 217 с.
48. Сисой Ю. В. Фінансове планування на підприємстві та його особливості в умовах транснаціональних корпорацій. URL: www.nbuv.gov.ua (дата звернення: 27.10.2024).
49. Сокольська Р. Б., Зелікман В. Д., Акімова Т. Фінансовий аналіз. Ч. 2. Спеціальні методи фінансового аналізу. Дніпро: НМетАУ, 2016. 76 с.
50. Спірінгейт О. В. Банкрутство як наслідок впливу фінансової кризи на господарську діяльність підприємств. Університетські наукові записки. 2013. № 2. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Unz/2013_2/16.pdf (дата звернення: 27.10.2024).
51. Стефанишина А. В. Характеристика та аналіз методик оцінювання фінансової стійкості підприємств України та зарубіжжя. Вісник НБУ. 2015. № 11. С. 62-67.
52. Тиницька Н. Б., Гришко Ю. С. Підвищення платоспроможності підприємства шляхом оптимізації дебіторської заборгованості. Глобальні та національні проблеми економіки. 2015. С.
53. Ткаченко І. П. Фінансовий аналіз : конспект лекцій для студентів усіх форм навчання. Кам'янське : ДДТУ, 2018. 223 с. URL: <http://www.dstu.dp.ua/Portal/Data/7/36/7-36-kl92.pdf> (дата звернення: 27.10.2024).
54. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава : Астроя, 2020. 434 с.

55. Харченко Ю. А. Моделювання фінансової стійкості промислового підприємства. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент. 2019. № 36. С. 199-207.
56. Чайка Т. Ю., Лошакова С. Є., Водоріз Я. С. Розрахунок коефіцієнтів ліквідності за балансом, урахування фінансових і виробничих особливостей підприємства під час здійснення коефіцієнтного аналізу ліквідності. Економіка і суспільство. 2018. № 15. С. 900-908.
57. Чемчикаленко Р. А., Майборода О. В., Дьякова Ю. Ю. Напрями підвищення ефективності оцінки ліквідності та платоспроможності підприємства. Економіка і суспільство. 2017. № 12. С. 642-648.
58. Шергіна Л. А., Домшина Т. Р. Фактори впливу на фінансову стійкість і платоспроможність підприємства в період кризи. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/32614233.pdf> (дата звернення: 27.10.2024).
59. Школьник І. О. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 368 с. URL: <http://cul.com.ua/preview/fash.pdf> (дата звернення: 27.10.2024).
60. Яцух О. О., Захарова Н. Ю. Фінансовий стан підприємства та методика його оцінки. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. 2018. № 3. С. 173-180. URL: http://econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/29_68_3/35.pdf (дата звернення: 27.10.2024).

ДОДАТКИ

Додаток А

Додаток 1
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку
1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

Підприємство	Киселів ССТ	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Територія		за ЄДРПОУ	23 12 31
Організаційно-правова форма господарювання		за КОАТУУ	22833447
Вид економічної діяльності		за КОПФГ	
Середня кількість працівників ¹	2	за КВЕД	47.11
Адреса, телефон	с.Киселів		
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака			
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):			
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку			+
за міжнародними стандартами фінансової звітності			

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2023 р.

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002	()	()
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби	1010	24,6	30,3
первісна вартість	1011	172,8	180,2
знос	1012	(148,2)	(149,9)
Інвестиційна нерухомість	1015	108,7	100,4
первісна вартість	1016	368,8	368,8
знос	1017	(260,1)	(268,4)
Довгострокові біологічні активи	1020		
первісна вартість	1021		
накопичена амортизація	1022	()	()
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	133,3	130,7
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	1,6	1,6
виробничі запаси	1101	1,6	1,6
незавершене виробництво	1102		
готова продукція	1103		
товари	1104		
Поточні біологічні активи	1110		
Векселі одержані	1120		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	23,6	16,7
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
з нарахованих доходів	1140		
із внутрішніх розрахунків	1145		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		

Продовження Додатку А

1	2	3	4
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	321,1	379
готівка	1166	0,2	0,9
рахунки в банках	1167	320,9	378,1
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195	346,3	397,3
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	479,6	528

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Власний капітал			379,0
Зареєстрований капітал	1400	359	
Капітал у дооцінках	1405	14,3	14,3
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	48,9	73,5
Неоплачений капітал	1425	()	()
Вилучений капітал	1430	()	()
Усього за розділом I	1495	422,2	466,8
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Векселі видані	1605		
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615		
розрахунками з бюджетом	1620	15,9	23,9
у тому числі з податку на прибуток	1621	9,1	16,8
розрахунками зі страхування	1625	(1,5)	(1,0)
розрахунками з оплати праці	1630		
одержаними авансами	1635		
розрахунками з учасниками	1640	2,9	11,2
внутрішніми розрахунками	1645	40,1	27,1
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690		
Усього за розділом III	1695	57,4	61,2
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	479,6	528

Керівник

Романко В.В.

Головний бухгалтер

Танасійчук С.М.

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Продовження додатка 1
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку
1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

Підприємство Киселів ССТ

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
23	12	31
22833447		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2023 рік.

Форма № 2 Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	()	()
Валовий:			
прибуток	2090		
збиток	2095	()	()
Інші операційні доходи	2120	600,3	531,5
Адміністративні витрати	2130	()	()
Витрати на збут	2150	()	()
Інші операційні витрати	2180	(506,8)	(480,8)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	93,5	50,7
збиток	2195	()	()
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250	()	()
Втрати від участі в капіталі	2255	()	()
Інші витрати	2270	()	()
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	93,5	50,7
збиток	2295	()	()
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	16,8	9,1
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	76,7	41,6
збиток	2355	()	()

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	76,7	41,6

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500		
Витрати на оплату праці	2505	296,1	315,2
Відрахування на соціальні заходи	2510	43,9	47,2
Амортизація	2515	24,8	17,6
Інші операційні витрати	2520	142	100,8
Разом	2550	506,8	480,8
	2560	234,2	164,1

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник

Романко В.В.

Головний бухгалтер

Танасійчук С.М.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку
1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

Підприємство Киселів ССТ

Територія _____

Організаційно-правова форма господарювання _____

Вид економічної діяльності _____

Середня кількість працівників¹ _____ 2

Адреса, телефон с.Киселів

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

КОДИ		
22	12	31
22833447		
47.11		

+

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2022 р.

Форма № 1 Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002	()	()
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби	1010	35,1	24,6
первісна вартість	1011	223,7	172,8
знос	1012	(188,6)	(148,2)
Інвестиційна нерухомість	1015	115,8	108,7
первісна вартість	1016	371,8	368,8
знос	1017	(256)	(260,1)
Довгострокові біологічні активи	1020		
первісна вартість	1021		
накопичена амортизація	1022	()	()
Довгострокові фінансові інвестиції:	1030		
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств			
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	150,9	133,3
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	2,1	1,6
виробничі запаси	1101	2,1	1,6
незавершене виробництво	1102		
готова продукція	1103		
товари	1104		
Поточні біологічні активи	1110		
Векселі одержані	1120		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	49,1	23,6
Дебіторська заборгованість за розрахунками:	1130		
за виданими авансами			
з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
з нарахованих доходів	1140		
із внутрішніх розрахунків	1145		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		

Продовження Додатку В

1	2	3	4
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	279,7	321,1
готівка	1166	0,4	0,2
рахунки в банках	1167	279,3	320,9
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195	330,9	346,3
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	481,8	479,6

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Власний капітал			359
Зареєстрований капітал	1400	323,4	
Капітал у дооцінках	1405	14,3	14,3
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	59,0	48,9
Неоплачений капітал	1425	()	()
Вилучений капітал	1430	()	()
Усього за розділом I	1495	396,7	422,2
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Векселі видані	1605		
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615		
розрахунками з бюджетом	1620	46,4	15,9
у тому числі з податку на прибуток	1621	39,1	9,1
розрахунками зі страхування	1625	(1,4)	(1,5)
розрахунками з оплати праці	1630		
одержаними авансами	1635		
розрахунками з учасниками	1640		2,9
внутрішніми розрахунками	1645	40,1	40,1
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690		
Усього за розділом III	1695	85,1	57,4
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	481,8	479,6

Керівник Романко В.В.

Головний бухгалтер Танасійчук С.М.

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Продовження додатка 1
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку
1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

Підприємство Киселів ССТ

Дата (рік, місяць, число)
за СДРІОУ

КОДИ		
22	12	31
22833447		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за рік 2022 р.

Форма № 2 Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	()	()
Валовий:			
прибуток	2090		
збиток	2095	()	()
Інші операційні доходи	2120	531,5	688,2
Адміністративні витрати	2130	()	()
Витрати на збут	2150	()	()
Інші операційні витрати	2180	(480,8)	(470,8)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	50,7	217,4
збиток	2195	()	()
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250	()	()
Втрати від участі в капіталі	2255	()	()
Інші витрати	2270	()	()
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	50,7	217,4
збиток	2295	()	()
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	9,1	39,1
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	41,6	178,3
збиток	2355	()	()

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	41,6	178,3

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500		
Витрати на оплату праці	2505	315,2	236,3
Відрахування на соціальні заходи	2510	47,2	39,5
Амортизація	2515	17,6	29,6
Інші операційні витрати	2520	100,8	165,4
Разом	2550	480,8	470,8
	2560	164,1	154

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник

Романко В.В.

Головний бухгалтер

Танасійчук С.М.

Додаток 1

до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку
1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

Підприємство Хисарів ссг Дата (рік, місяць, число) _____
 Територія _____ за ЄДРПОУ _____
 Організаційно-правова форма господарювання _____ за КОАТУУ _____
 Вид економічної діяльності _____ за КОПФГ _____
 Середня кількість працівників¹ _____ за КВЕД _____
 Адреса, телефон _____

КОДИ		
		22833447
		47, 11

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

✓

БАЛАНС

(Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2021р.

Форма № 1 Код за ДКУД

1801001

Продовження Додатку Д

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
1. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002	()	()
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби	1010	51,2	35,1
первісна вартість	1011	229	223,4
знос	1012	177,8	188,6
Інвестиційна нерухомість	1015	125,9	115,8
первісна вартість	1016	345,2	341,8
знос	1017	219,3	226
Довгострокові біологічні активи	1020		
первісна вартість	1021		
накопичена амортизація	1022	()	()
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	144,1	150,9
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	109,6	2,1
виробничі запаси	1101	109,6	2,1
незавершене виробництво	1102		
готова продукція	1103		
товари	1104		
Поточні біологічні активи	1110		
Векселі одержані	1120		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	18,8	49,1
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
з нарахованих доходів	1140		
із внутрішніх розрахунків	1145	6,3	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	251,9	249,9
готівка	1166	1,1	0,4
рахунки в банках	1167	250,8	249,3
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195	443,3	330,9
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	620,4	481,8

Продовження Додатку Д

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	344,6	323,4
Капітал у дооцінках	1405	14,3	14,3
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	2,0	59,0
Неоплачений капітал	1425	()	()
Вилучений капітал	1430	()	()
Усього за розділом I	1495	340,9	396,7
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Векселі видані	1605		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615		
розрахунками з бюджетом	1620	13,6	46,4
у тому числі з податку на прибуток	1621	7,4	39,1
розрахунками зі страхування	1625		(4,4)
розрахунками з оплати праці	1630		
одержаними авансами	1635	175,8	
розрахунками з учасниками	1640		
внутрішніми розрахунками	1645	40,1	40,1
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690		
Усього за розділом III	1695	224,5	85,1
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	620,4	481,8

Керівник _____

Головний бухгалтер _____

Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики

Продовження додатку 1

до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку
1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

Підприємство

Хиснів сс
(найменування)Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)за рік 2021 201 р.

Форма № 2 Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000		130,2
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	()	(99,5)
Валовий:			
прибуток	2090		30,7
збиток	2095	()	()
Інші операційні доходи	2120	688,2	535,9
Адміністративні витрати	2130	()	(21,4)
Витрати на збут	2150	()	(18,1)
Інші операційні витрати	2180	(440,8)	(14,4)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	217,4	9,4
збиток	2195	()	()
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250	()	()
Втрати від участі в капіталі	2255	()	()
Інші витрати	2270	()	()
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	217,4	9,4
збиток	2295	()	()
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	39,1	4,4
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	178,3	2,0
збиток	2355	()	()

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	178,3	2,0

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500		55,6
Витрати на оплату праці	2505	236,3	304,5
Відрахування на соціальні заходи	2510	39,5	56,3
Амортизація	2515	29,6	24,7
Інші операційні витрати	2520	165,4	118,4
Разом	2550	470,8	562,5
	2560	154	83,1

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник

Головний бухгалтер

Додаток 1
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку
1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

Підприємство <u>Киселів ссб</u>	Дата (рік, місяць, число)	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">КОДИ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>за ЄДРПОУ</td> <td><u>28833447</u></td> </tr> <tr> <td>за КОАТУУ</td> <td><u>7322584001</u></td> </tr> <tr> <td>за КОПФГ</td> <td></td> </tr> <tr> <td>за КВЕД</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	КОДИ		за ЄДРПОУ	<u>28833447</u>	за КОАТУУ	<u>7322584001</u>	за КОПФГ		за КВЕД	
КОДИ												
за ЄДРПОУ	<u>28833447</u>											
за КОАТУУ	<u>7322584001</u>											
за КОПФГ												
за КВЕД												
Територія _____												
Організаційно-правова форма господарювання _____												
Вид економічної діяльності _____												
Середня кількість працівників <u>4</u>												
Адреса, телефон <u>с. Киселів</u>												
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака												
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):												
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	☒											
за міжнародними стандартами фінансової звітності	☐											

БАЛАНС

(Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2020 р.

Форма № 1 Код за ДКУД

1801001

Продовження Додатку Ж

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
1. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002	()	()
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби	1010	111,8	51,2
первісна вартість	1011	386	229
знос	1012	274,2	(177,8)
Інвестиційна нерухомість	1015	86,1	125,9
первісна вартість	1016	258,5	378,2
знос	1017	172,4	252,3
Довгострокові біологічні активи	1020		
первісна вартість	1021		
накопичена амортизація	1022	()	()
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	194,9	144,1
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	160,2	109,6
виробничі запаси	1101	128,7	109,6
незавершене виробництво	1102	4,0	
готова продукція	1103		
товари	1104	30,5	
Поточні біологічні активи	1110		
Векселі одержані	1120		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	14,0	18,8
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	4,5	
з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
з паракорисних доходів	1140		
із внутрішніх розрахунків	1145	63	63
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2,5	
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	166	251,9
готівка	1166	5,6	1,1
рахунки в банках	1167	160,4	250,8
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195	413,2	443,3
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	608,1	620,4

Продовження Додатку Ж

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	528,2	344,6
Капітал у дооцінках	1405	14,3	14,3
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	2,0	2,0
Неоплачений капітал	1425	()	()
Вилучений капітал	1430	()	()
Усього за розділом I	1495	544,5	390,9
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Векселі видані	1605		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	1,6	
розрахунками з бюджетом	1620	12,2	13,6
у тому числі з податку на прибуток	1621	0,5	
розрахунками зі страхування	1625	2,3	
розрахунками з оплати праці	1630	8,3	
одержаними авансами	1635		18,8
розрахунками з учасниками	1640		
внутрішніми розрахунками	1645	42,2	40,1
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690		
Усього за розділом III	1695	66,6	229,5
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	611,1	620,4

Керівник _____

Головний бухгалтер Желі _____

Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики

Продовження додатку 1

до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку
1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»Підприємство Київ'в сет
(найменування)Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за рік 2020 р.

Форма № 2 Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	130,2	331,9
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(94,5)	(262,3)
Валовий:			
прибуток	2090	30,7	69,6
збиток	2095	()	()
Інші операційні доходи	2120	538,9	412,1
Адміністративні витрати	2130	(27,4)	(29,7)
Витрати на збут	2150	(18,1)	(40,3)
Інші операційні витрати	2180	(514,7)	(409,2)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	9,4	2,5
збиток	2195	()	()
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250	()	()
Втрати від участі в капіталі	2255	()	()
Інші витрати	2270	()	()
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	9,4	2,5
збиток	2295	()	()
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	2,4	0,5
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	2,0	2,0
збиток	2355	()	()

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	2,0	2,0

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	55,6	52,9
Витрати на оплату праці	2505	307,5	278,2
Відрахування на соціальні заходи	2510	16,3	15
Амортизація	2515	24,7	23,3
Інші операційні витрати	2520	18,4	16,7
Разом	2550	562,5	485,1
		83,1	74,2

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник

Головний бухгалтер

